

SPECIJALIZOVANA VEĆA I
SPECIJALIZOVANO TUŽILAŠTVO
KOSOVA

IZVEŠTAJ ZA 2022.

SPECIJALIZOVANA VEĆA I
SPECIJALIZOVANO TUŽILAŠTVO KOSOVA

Specijalizovana veća i Specijalizovano tužilaštvo Kosova osnovani su u skladu sa međunarodnim sporazumom koji je ratifikovala Skupština Kosova, Ustavnim amandmanom i Zakonom o Specijalizovanim većima i Specijalizovanom tužilaštvu.

Veća su privremenog karaktera sa konkretnim mandatom i nadležnošću nad zločinima protiv čovečnosti, ratnim zločinima i drugim zločinima u skladu sa zakonom Kosova koji su započeti ili izvršeni na Kosovu u periodu od 1. januara 1998. do 31. decembra 2000. od strane ili protiv građana Kosova ili bivše Savezne Republike Jugoslavije.

Sedište Specijalizovanih veća i Specijalizovanog tužilaštva Kosova nalazi se u Hagu, Holandija. Osoblje je međunarodno, kao i sudije, predsednik, sekretar i specijalizovani tužilac.

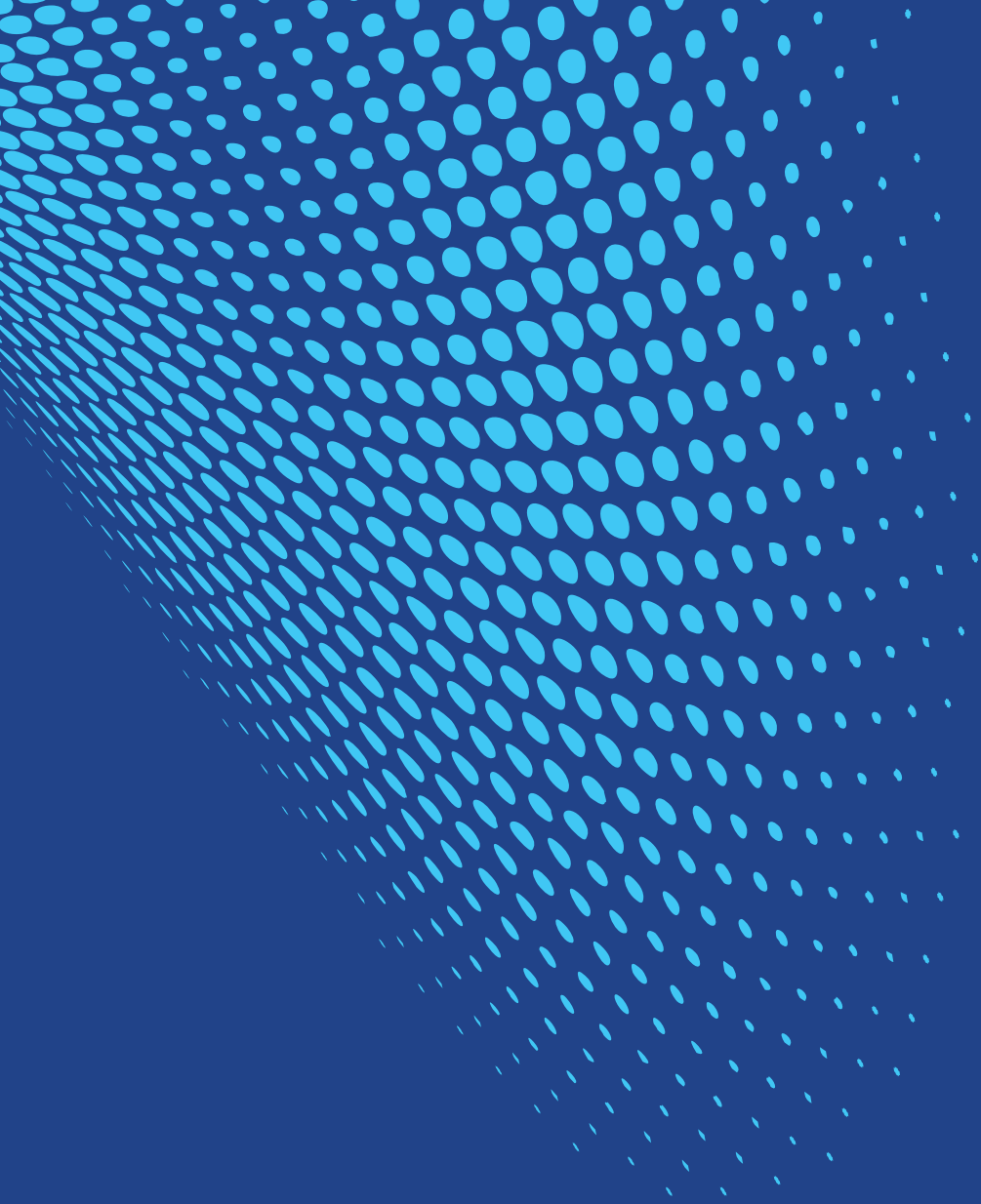

SPECIJALIZOVANA VEĆA I
SPECIJALIZOVANO TUŽILAŠTVO
KOSOVA

IZVEŠTAJ ZA 2022.

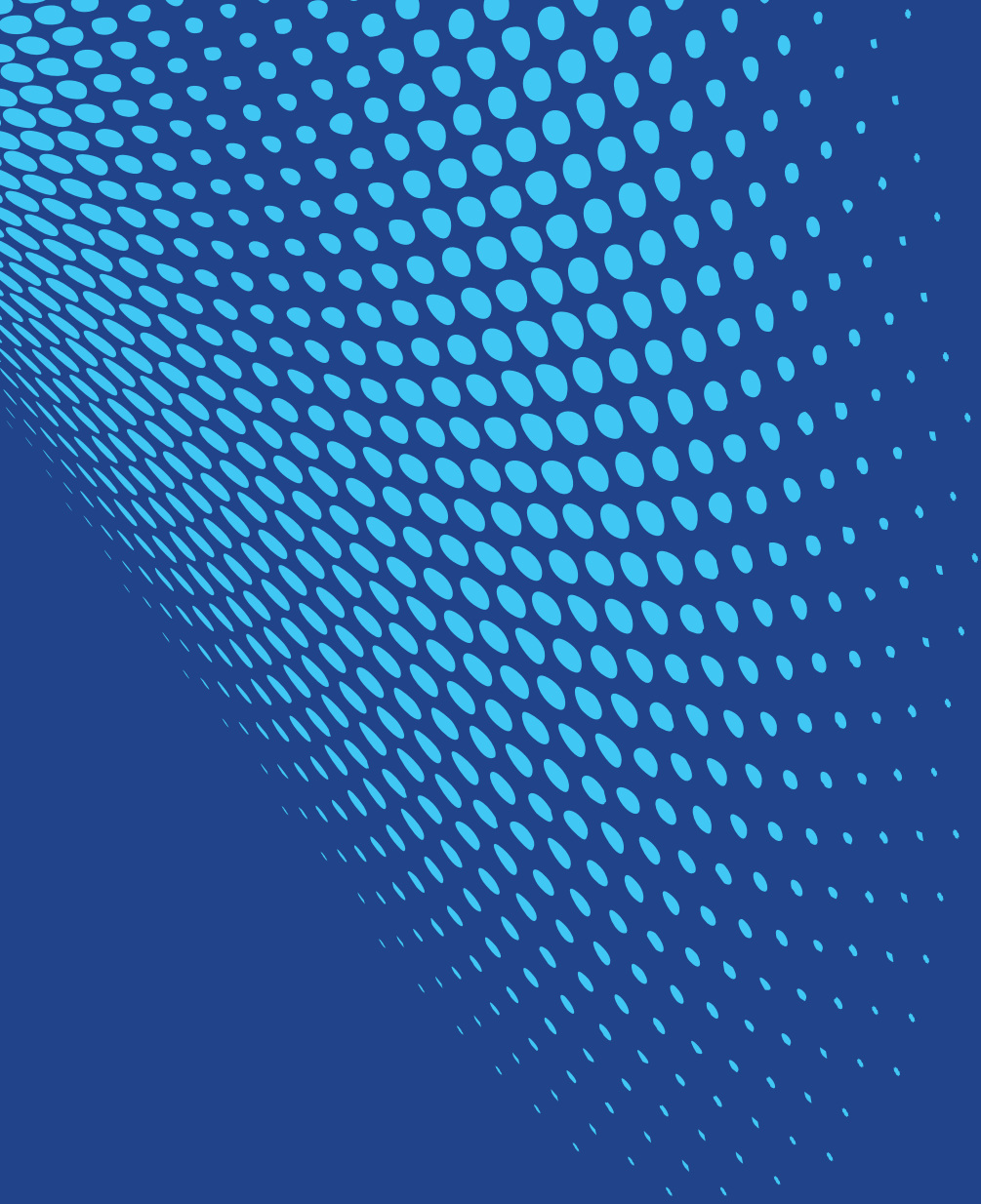

SPECIJALIZOVANA VEĆA I
SPECIJALIZOVANO TUŽILAŠTVO KOSOVA

Sadržaj

SPECIJALIZOVANA VEĆA KOSOVA	4
Predgovor	6
SVK ukratko	8
Mere zaštite od virusa korona	20
VEĆA	22
1. Sudske aktivnosti	23
2. Predsednik i sudije	36
3. Vansudske aktivnosti	38
ODNOSI S JAVNOŠĆU	40
SEKRETARIJAT	44
1. Kabinet sekretara	49
2. Služba za informisanje i komunikaciju s javnošću	50
2.1 Odnosi sa sredstvima javnog informisanja	51
2.2 Program <i>Outreach</i>	53
2.3 Saradnja sa organizacijama građanskog društva i Sudskom informativnom mrežom	54
2.4 Javne informacije o SVK.	54
3. Ombudsman Specijalizovanih veća Kosova	55
4. Odeljenje za sudske poslove	57
4.1 Služba za organizaciju rada u sudnici	57
4.2 Služba za prevođenje	58
4.3 Služba odbrane.	58
4.4 Služba za učešće žrtava	59
4.5 Služba za pružanje zaštite i podrške svedocima	60
4.6 Uprava pritvorske jedinice	61
5. Odeljenje za administraciju	63
5.1 Kadrovska služba.	63
5.2 Služba za informacionu tehnologiju	66
5.3 Služba za održavanje i zajedničke poslove	67
5.4 Služba za obezbeđenje i sigurnost	68
5.5 Služba za finansije i budžet	69
5.6 Služba za nabavke	70
6. Služba za internu reviziju	71
INTEGRACIJA RODNE PERSPEKTIVE U SVK I ST	72
1. Integracija rodne perspektive i pariteta u SVK i ST	73
2. Kontakt za rodna pitanja	76
SPECIJALIZOVANO TUŽILAŠTVO	78
1. Uvod	80
2. Mandat ST	81
3. Ostvarivanje mandata	82
4. Specijalizovani tužilac Džek Smit	87
5. Rukovodeći kadar tužilaštva	88
6. Timovi tužilaštva	90

**Specijalizovana
veća
Kosova**

Predgovor

Sa zadovoljstvom vam predstavljamo godišnji izveštaj Specijalizovanih veća Kosova (SVK). Sud je nastavio intenzivan i efikasan rad u četiri predmeta. Tokom godine, došlo je do više značajnih pomaka u sudskom radu – donete su dve prvostepene presude, a dva predmeta koja su bila u fazi prethodnog postupka prešla su u fazu suđenja. Značajno intenziviranje sudskih aktivnosti kao i dostignuća ostvarena tokom godine dokaz su predanog rada sudija, službenika i drugih lica zaposlenih na SVK, koji su profesionalno i efikasno obavljali svoje dužnosti.

Uprkos pandemiji virusa korona koja je uticala na naše sudske aktivnosti sve do početka maja, kada su mere ukinute i većina zaposlenih se vratila na posao u prostorije suda, sudske aktivnosti SVK su se dalje intenzivirale tokom 2022. Konkretno, zaključena su dva sudska postupka i donete su dve presude u tim predmetima. Jedan od predmeta je ušao u žalbenu fazu. Sudija za prethodni postupak prosledio je druga dva predmeta pretresnim panelima. Po prvi put otkako su SVK otpočela sudski rad, paneli su postupali na svim nivoima rešavajući o raznim pitanjima. Tokom 2022. svi nivoi - sudija za prethodni postupak, pretresni paneli, paneli Apelacionog suda, panel Vrhovnog suda i Specijalizovana veća Ustavnog suda - bili su aktivni i doneli su čitav niz najrazličitijih odluka i naloga.

Sudije SVK su putem video-konferencijske veze u martu održale godišnju plenarnu sednicu na kojoj su se upoznale s najnovijim institucionalnim pitanjima i bavile se nizom tema sa dnevnog reda. Pored toga, sudije su se u maju po prvi put uživo sastale otkako je počela pandemija i tom prilikom zvanično pustile sudnicu u rad.

Bilateralna saradnja s državama je od ključnog značaja za ostvarenje mandata SVK. S obzirom na postignuti uspeh u odvijanju sudskih postupaka, predsednica SVK je u maju donela Uputstvo za rad o

određivanju države u kojoj se izdržava kazna. Nakon toga, sekretar suda je obavila niz značajnih bilateralnih diplomatskih razgovora u cilju zaključenja sporazuma o izdržavanju kazne.

Predsednik suda je u septembru posetila Kosovo i sastala se sa predstavnicima građanskog društva i medija i drugim licima. Tom prilikom ih je informisala o tekućim postupcima i odgovarala na njihova pitanja o sudu i njegovom mandatu. Predsednik je veoma zahvalna na povratnim informacijama koje dobija na tim skupovima.

Tim programa *Outreach* i ove godine je organizovao niz susreta s predstavnicima kosovskog građanskog društva, kako na Kosovu, tako i putem video-konferencijske veze. Pored toga, SVK su održala dvodnevnu radionicu za predstavnike Sudske informativne mreže, na kojoj su predsednik i sekretar informisale predstavnike te mreže i dobile dragocene povratne informacije o sadržaju i efikasnosti programa *Outreach*. Ovako intenzivne aktivnosti tima *Outreach* omogućila je velikodušna finansijska podrška vlade Švajcarske.

Intenzivirane sudske aktivnosti SVK izazvale su dalje interesovanje javnosti. SVK i dalje nastoje da omoguće transparentan pristup informacijama o postupcima koji se pred njima vode. Stoga su nastavila da objavljuju informativni materijal o svom mandatu, uključujući brošuru "SVK kratko". SVK se takođe trude da obezbede praćenje postupaka putem video-striminga na svom veb-sajtu i svog *YouTube* kanala. Zaposleni u Službi za informisanje i komunikaciju s javnošću stoje na raspolaganju za sva pitanja predstavnika medija ili civilnog društva, a SVK su tokom dana otvorenih vrata *Just Peace*, 16. oktobra, omogućila posetiocima da vide sudnicu i postavljaju pitanja.

Sa zadovoljstvom ističemo da je u decembru usvojena nova Direktiva o zaštiti od uznemiravanja na radu, čime je nastavljen predani rad na stvaranju

bezbedne i inkluzivne radne okoline. Na SVK se ne toleriše apsolutno nijedan vid uznemiravanja, a ova direktiva predstavlja krunu višegodišnjeg rada na podizanju svesti i definisanju politike sprečavanja i borbe protiv uznemiravanja, koji je počeo usvajanjem Pravilnika za zaposlene i Kodeksa ponašanja 2016. godine, a potom i Standardne procedure o disciplinskom postupku i Strategije za sprečavanje uznemiravanja 2019. godine, zajedno s drugim pravnim propisima kojima su regulisani profesionalni standardi. U skladu s kulturom poštovanja dostojanstva i uvažavanja drugih, Kadrovska služba tokom cele godine je za sve zaposlene organizovala obuku o sprečavanju psihičkog i rodnog uznemiravanja i o nesvesnim predrasudama, na šta smo izuzetno ponosni.

Želimo da izrazimo zahvalnost državama članicama Evropske unije i trećim državama kontributorima na istrajnoj podršci SVK tokom 2022.

Sudija Ekaterina Trendafilova
predsednik Specijalizovanih veća Kosova

Hag, decembar 2022.

Takođe smo zahvalni Misiji Evropske unije za vladavinu prava na Kosovu na njenoj podršci prilikom sprovođenja operacija na Kosovu, kao i policiji Kosova na njihovoj pomoći u tom pogledu.

Isto tako, zahvaljujemo kolegama iz Evropske službe za spoljne poslove, Direktorata EU za planiranje i vođenje civilnih operacija i Službe Evropske komisije za instrumente spoljne politike na pomoći i saradnji tokom protekle godine.

Želimo da izrazimo zahvalnost državama, diplomatskom koru, kao i internacionalnim i internacionalizovanim sudovima i tribunalima u Hagu na konstruktivnom dijalogu o organizacionim i administrativnim pitanjima.

Radujemo se godini koja je pred nama, u kojoj će SVK i dalje voditi svoje postupke na bezbedan, nepristrasan i efikasan način, u skladu sa svojim mandatom.

Dr Fidelma Donlon
sekretar Specijalizovanih veća Kosova

U junu 2008, Odbor za pravna pitanja i ljudska prava Parlamentarne skupštine Saveta Evrope imenovao je specijalnog izvestioca da ispita navode o teškim krivičnim delima izvršenim tokom i neposredno nakon sukoba 1998-1999. na Kosovu.

U januaru 2011, Rezolucijom 1782 (2011), Parlamentarna skupština Saveta Evrope usvojila je izveštaj koji je pripremio specijalni izvestilac (Izveštaj Saveta Evrope), u kome se tvrdi da su izvršeni brojni zločini nad Srbima, kosovskim Albancima za koje se sumnjalo da saraduju s njima, kao i drugim licima.

U svetlu izveštaja Saveta Evrope, u maju 2011, države članice EU razmatrale su ovo pitanje u okviru Političko-bezbednosnog komiteta, tela koje se bavi zajedničkom spoljnom i bezbednosnom politikom Evropske unije. Nakon toga osnovana je Specijalna istražna radna grupa s mandatom da sprovede nezavisnu istragu o navodima o protivpravnom zatvaranju, deportaciji, nečovečnim postupcima, mučenju i ubijanju, i svim ostalim krivičnim delima iz Izveštaja Saveta Evrope. Specijalna istražna radna grupa, sa sedištem u Briselu, započela je s radom u septembru 2011.

Dok je istraga bila u toku, u Razmeni pisama između predsednice Kosova i visoke predstavnice Evropske unije za spoljnu politiku i bezbednost u aprilu 2014, postignut je međunarodni sporazum o osnivanju i radu posebnih sudskih veća i specijalizovanog tužilaštva za krivično gonjenje i suđenje za krivična dela iz izveštaja Specijalne istražne radne grupe.

U Razmeni pisama stoji da će se ta namenska i posebna sudska veća osnovati u skladu sa zakonom Kosova. Ta sudska veća i specijalizovano tužilaštvo će se rukovoditi vlastitim statutom i pravilnikom o postupku i dokazima, a u njima će biti zaposleno i njima će upravljati isključivo međunarodno osoblje i

suditi isključivo međunarodne sudije. U Razmeni pisama se takođe navodi da će ta posebna sudska veća imati sedište u trećoj državi i da će se osetljivi postupci, uključujući saslušanja svedoka, odvijati van Kosova. Skupština Kosova je u aprilu 2014. dvotrećinskom većinom ratifikovala Razmenu pisama, čime je ova postala deo nacionalnog zakonodavstva i ima primat nad zakonima Kosova.

U julu 2014, glavni tužilac Specijalne istražne radne grupe izdao je saopštenje u kome je naveo da će radna grupa „moći da podigne optužnicu protiv određenih visokih zvaničnika bivše Oslobodilačke vojske Kosova”.

U martu 2015, predsednik Skupštine Kosova uputio je Ustavnom sudu Kosova zahtev za ocenu ustavnosti amandmana za sprovođenje Razmene pisama koji je predložila Vlada Kosova. U skladu sa Ustavom, Ustavni sud Kosova morao je da oceni da li predloženi amandman sužava prava i slobode garantovane Poglavljem II Ustava. U aprilu 2015, Ustavni sud Kosova zaključio je da je predlog ustavnog amandmana saglasan sa Ustavom Kosova i da „će struktura, obim nadležnosti i funkcionisanje Specijalizovanih veća biti regulisani daljim zakonima u skladu sa Ustavom”.

Ovaj amandman stupio je na snagu uvođenjem člana 162 Ustava Kosova, koji je Skupština Kosova usvojila u avgustu 2015. U isto vreme, usvojen je i Zakon o osnivanju obe institucije, koji predstavlja osnivački akt za Specijalizovana veća Kosova (SVK) i Specijalizovano tužilaštvo (ST).

U aprilu 2016, dr Fidelma Donlon je imenovana za sekretara SVK, čime započinje rad Sekretarijata u Hagu.

U septembru 2016, Dejvid Švendiman je imenovan za specijalizovanog tužioca.

U **decembru 2016**, sudija Ekaterina Trendafilova je imenovana za predsednika SVK. Na dužnost je stupila u januaru 2017.

Dana **1. januara 2017**, stupio je na snagu Sporazum s državom domaćinom, sklopljen između Kosova i Holandije, čime SVK stiču pravni osnov da vode krivične postupke na teritoriji Holandije.

Nakon toga, u **februaru 2017**, devetnaest sudija je uvršćeno u Listu međunarodnih sudija Specijalizovanih veća. U **martu 2017**, na prvoj plenarnoj sednici, sudije SVK usvojile su Pravilnik o postupku i dokazima.

Nakon što je Specijalizovano veće Ustavnog suda ocenilo njegovu saglasnost sa Ustavom, Pravilnik o postupku i dokazima stupio je na snagu u **julu 2017**, čime su SVK postala u potpunosti spremna za sudski rad.

U **novembru 2017**, sekretar je usvojila Direktivu o braniocima i zastupnicima, kojom se, između ostalog, regulišu uslovi koje advokati moraju da ispunjavaju kako bi imali pravo da zastupaju osumnjičene, optužene i žrtve pred SVK. Od tada su u Imenik branilaca i zastupnika žrtava upisana 234 advokata sa Kosova, iz Srbije i niza drugih zemalja.

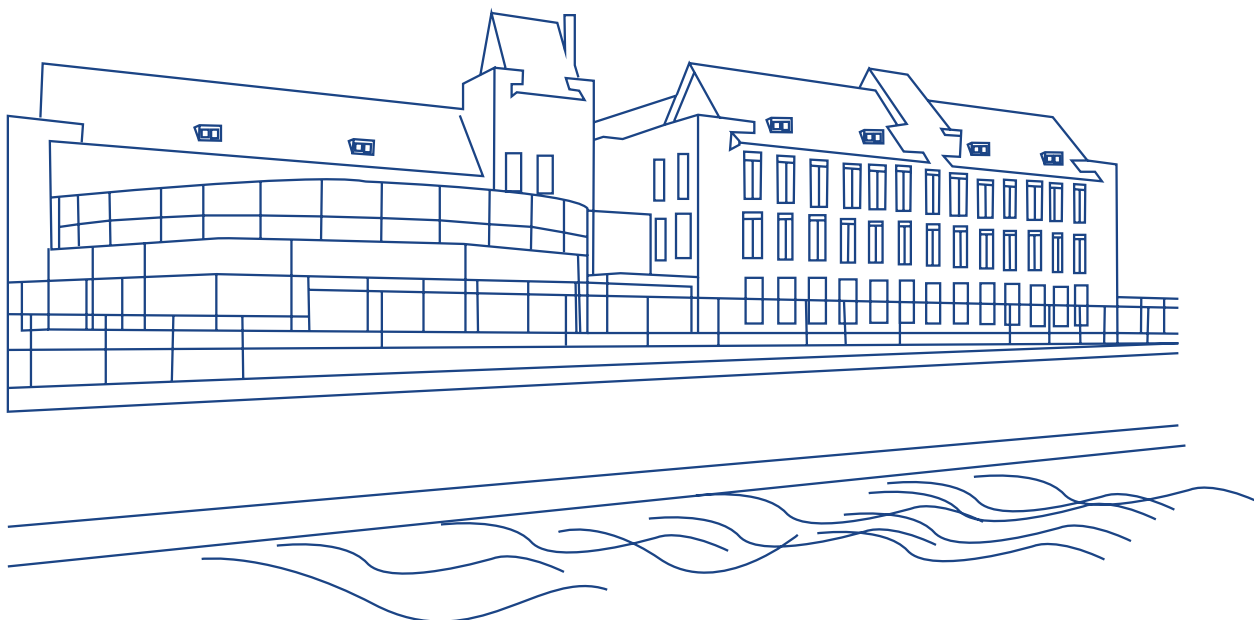
U **maju 2018**, g. Pjetro Spera je imenovan za ombudsmana SVK.

U **junu 2018**, osnovana je Sudska informativna mreža sastavljena od lokalnih NVO sa Kosova i iz Srbije.

U **septembru 2018**, Džek Smit je nasledio Dejvida Švendimana na dužnosti specijalizovanog tužioca.

U **martu 2019**, sudije SVK su održale četvrto plenarno zasedanje. Istog meseca je usvojen Kodeks profesionalne etike za branioce i tužioce pred SVK.

U **junu 2019**, SVK i ST su se preselili u nove prostorije u Hagu.

U **februaru i aprilu 2020**, specijalizovani tužilac podigao je prve optužnice.

U **aprilu 2020**, sekretaru Fidelmi Donlon produžen je mandat za još četiri godine.

U **septembru 2020**, šest novih sudija je položilo zakletvu, specijalizovani tužilac je uhapsio prvog optuženog, g. Saljiha Mustafu, po navodima o ratnim zločinima, kao i g. Hisnija Gucatija i g. Nasima Haradinaja, po navodima o krivičnim delima protiv pravosuđa.

U **novembru 2020**, specijalizovani tužilac je uhapsio g. Hašima Tačija, g. Kadrija Veseljija, g. Redžepa Seljimija i g. Jakupa Krasnićija, po navodima o zločinima protiv čovečnosti i ratnim zločinima.

U **decembru 2020**, predsednici Ekaterini Trendafilovoj produžen je mandat za još četiri godine.

Dana **16. marta 2021**, g. Pjeter Šalja uhapšen je u Belgiji a **15. aprila 2021**. doveden je u pritvorski objekat SVK.

Dana **5. maja 2021**, predsednik je odredila Pretresni panel I da sudi u predmetu *Specijalizovani tužilac protiv Saljiha Mustafe*. Suđenje je počelo **15. septembra 2021**, uvodnim izlaganjem specijalizovanog tužioca.

Dana **15. jula 2021**, predsednik je odredila Pretresni panel II da sudi u predmetu *Specijalizovani tužilac protiv Hisnija Gucatija i Nasima Haradinaja*, Suđenje je počelo **7. oktobra 2021**, uvodnim izlaganjem specijalizovanog tužioca.

Dana **8. maja 2022**, specijalizovanom tužiocu Džeku Smitu produžen je mandat za još četiri godine.

Dana **18. maja 2022**, Pretresni panel II doneo je prvu presudu Specijalizovanih veća u predmetu *Specijalizovani tužilac protiv Hisnija Gucatija i Nasima Haradinaja*, kojom su obojica optuženih oglašena krivim za ometanje službenih lica u obavljanju službene dužnosti, zastrašivanje u toku krivičnog postupka i povredu tajnosti postupka.

Dana **17. juna 2022**, g. Gucati i g. Haradinaj podneli su najave žalbe na presudu.

Dana **21. septembra 2022**, sudija za prethodni postupak predao je predmet *Specijalizovani tužilac protiv Pjetera Šalje* Pretresnom panelu I.

Dana **19. novembra 2022**, nakon odlaska Džeka Smita, za vršioca dužnosti specijalizovanog tužioca imenovan je Aleks Vajting.

Dana **1. i 2. decembra 2022**, Panel Apelacionog suda održao je žalbeni pretres u predmetu *Specijalizovani tužilac protiv Hisnija Gucatija i Nasima Haradinaja*.

Dana **15. decembra 2022**, sudija za prethodni postupak predao je predmet *Specijalizovani tužilac protiv Hašima Tačija i drugih* Pretresnom panelu II.

Dana **16. decembra 2022**, Pretresni panel I doneo je presudu u predmetu *Specijalizovani tužilac protiv Saljiha Mustafe*, kojom je optuženog oglasio krivim za ratne zločine proizvoljnog lišavanja slobode, mučenja i ubistva.

Hronologija

JANUAR 2011.

Parlamentarna skupština Saveta Evrope usvaja Izveštaj o „Nečovečnom postupanju s ljudima i nedozvoljenoj trgovini ljudskim organima na Kosovu.

SEPTEMBAR 2011.

Specijalna istražna radna grupa, koju je EU osnovala radi sprovođenja krivičnih istraga o navodima iz Izveštaja Saveta Evrope, započinje sa radom.

APRIL 2014.

Razmena pisama između predsednice Kosova i visoke predstavnice Evropske unije za spoljnu politiku i bezbednost o pitanju osnivanja „posebnih sudskih veća”.

AVGUST 2015.

Skupština Kosova usvaja član 162 Ustava Kosova i Zakon o Specijalizovanim većima i Specijalizovanom tužilaštvu.

DECEMBAR 2016.

Sudija Ekaterina Trendafilova je imenovana za predsednika SVK.

SEPTEMBAR 2016.

Dejvid Švendiman je imenovan za specijalizovanog tužioca.

APRIL 2016.

Dr Fidelma Donlon je imenovana za sekretara SVK, čime ova sudska ustanova započinje sa radom u Hagu.

Hronologija

JANUAR 2017.

Sporazum s državom domaćinom sklopljen između Kosova i Holandije stupa na snagu, čime SVK stiču pravni osnov za vođenje krivičnih postupaka u Holandiji.

FEBRUAR 2017.

Devetnaest sudija je uvršćeno u Listu međunarodnih sudija.

MART 2017.

Sudije usvajaju Pravilnik o postupku i dokazima, koji zatim preispituje Specijalizovano veće Ustavnog suda.

JUL 2017.

Nakon provere saglasnosti sa Ustavom, koju je sprovelo Specijalizovano veće Ustavnog suda, Pravilnik o postupku i dokazima stupa na snagu i SVK postaju spremna za sudski rad.

SEPTEMBAR 2018.

Džek Smit nasleđuje Dejvida Švendimana na dužnosti specijalizovanog tužioca.

MAJ 2018.

Pjetro Spera je imenovan za ombudsmana Specijalizovanih veća Kosova.

NOVEMBAR 2017.

Sekretar usvaja Direktivu o braniocima i zastupnicima, kojom se, između ostalog, regulišu uslovi koje advokati moraju da ispunjavaju kako bi imali pravo da zastupaju osumnjičene, optužene i žrtve pred SVK.

JUN 2019.

SVK i ST se sele u nove prostorije.

FEBRUAR I APRIL 2020.

Specijalizovani tužilac podiže prve optužnice.

APRIL 2020.

Sekretaru Fidelmi Donlon produžen je mandat za još četiri godine.

SEPTEMBAR 2020.

Šest novih sudija polaže zakletvu, a specijalizovani tužilac hapsi g. Saljiha Mustafu, po navodima o ratnim zločinima, kao i g. Hisnija Gucatija i g. Nasima Haradinaja, po navodima o krivičnim delima protiv pravosuđa.

SEPTEMBAR 2021.

Počinje sudski postupak u predmetu *Specijalizovani tužilac protiv Saljiha Mustafe*.

DECEMBAR 2020.

Predsedniku Ekaterini Trendafilovoj produžen je mandat za još četiri godine.

NOVEMBAR 2020.

Specijalizovani tužilac hapsi g. Hašima Tačija, g. Kadrija Veseljija, g. Redžepa Seljimija i g. Jakupa Krasnićija, po navodima o zločinima protiv čovečnosti i ratnim zločinima.

Hronologija

MART I APRIL 2021.

Pjeter Šalja uhapšen je u Belgiji i doveden u pritvorski objekat SVK.

OKTOBAR 2021.

Počinje sudski postupak u predmetu *Specijalizovani tužilac protiv Hisnija Gucatija i Nasima Haradinaja*.

MART 2022.

Završeno je suđenje u predmetu *Specijalizovani tužilac protiv Hisnija Gucatija i Nasima Haradinaja*.

JUN 2022.

Hisni Gucati i Nasim Haradinaj podnose najave žalbi na presudu.

MAJ 2022.

Pretresni panel II donosi prvu presudu Specijalizovanih veća u predmetu *Specijalizovani tužilac protiv Hisnija Gucatija i Nasima Haradinaja*.

MAJ 2022.

Specijalizovanom tužiocu Džeku Smitu produžen je mandat na još četiri godine.

SEPTEMBAR 2022.

Završetak suđenja u predmetu *Specijalizovani tužilac protiv Saljiha Mustafe*.

SEPTEMBAR 2022.

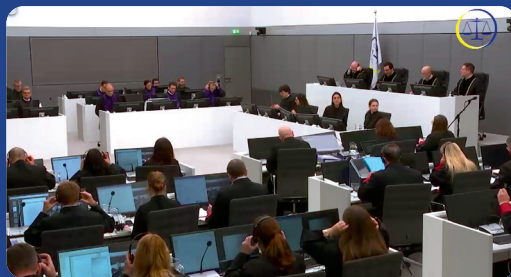
Predmet *Specijalizovani tužilac protiv Pjetera Šalje* predat je Pretresnom panelu I.

NOVEMBAR 2022.

Aleks Vajting stupa na dužnost vršioca dužnosti specijalizovanog tužioca, nakon odlaska Džeka Smita.

DECEMBAR 2022.

Pretresni panel I donosi presudu u predmetu *Specijalizovani tužilac protiv Saljiha Mustafe*. To je prva presuda za ratne zločine doneta na Specijalizovanim većima.

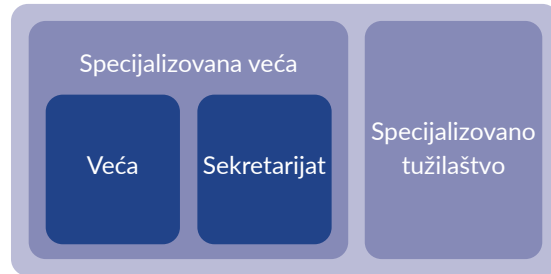
DECEMBAR 2022.

Predmet *Specijalizovani tužilac protiv Tačija i drugih* predat je Pretresnom panelu II.

DECEMBAR 2022.

Održan je žalbeni pretres u predmetu *Specijalizovani tužilac protiv Hisnija Gucatija i Nasima Haradinaja*.

Specijalizovana veća Kosova (SVK) i Specijalizovano tužilaštvo (ST) su dve **nezavisne** institucije formirane nakon **Razmene pisama**, u skladu sa zakonima Kosova i usvajanjem **ustavnog amandmana 2015. godine**. U avgustu 2015. Skupština Kosova usvojila je **Zakon o Specijalizovanim većima i Specijalizovanom tužilaštvu** (Zakon).

■ Mandat SVK je

- “da osiguraju bezbedan, nezavisan, nepristrasan, pravičan i efikasan krivični postupak u vezi s navodima o teškim prekograničnim i međunarodnim krivičnim delima izvršenim u toku i posle sukoba na Kosovu, a koja se tiču krivičnih dela iz Izveštaja Parlamentarne skupštine Saveta Evrope [...] i koja su bila predmet krivične istrage Specijalne istražne radne grupe” (član 1 Zakona)“.

■ SVK su osnovana u skladu sa **Razmenom pisama i zakonima Kosova**

- imaju **iste nivoe sudova** kao kosovski pravosudni sistem (osnovni, apelacioni, vrhovni, ustavni)
- imaju **sedište van Kosova**
- sudije i osoblje su državljani **država članica EU ili trećih država kontributora**
- primenjuju **međunarodno običajno pravo i nacionalno krivično pravo** u skladu sa Zakonom
- primenjuju **vlastita pravila o postupku i dokazima**.

■ SVK su **privremena** sudska ustanova

- postojaće samo onoliko dugo koliko bude potrebno da se reši po optužbama koje iznese specijalizovani tužilac i dok Savet EU ne obavesti Kosovo da su završene istrage i sudski postupci.

■ **Nadležnost** SVK obuhvata

- zločine protiv čovečnosti, ratne zločine i druga krivična dela inkriminisana krivičnim zakonom merodavnim u vreme kada su izvršena
  - koja su izvršena između 1. januara 1998. i 31. decembra 2000.
  - koja su započeta ili izvršena na Kosovu, odnosno koja su izvršili državljani Kosova/ Savezne Republike Jugoslavije ili su izvršena nad državljanima Kosova/Savezne Republike Jugoslavije
- određena krivična dela protiv pravosuđa, ukoliko se odnose na zvanične postupke i/ili osoblje SVK.

■ SVK se bave **isključivo pojedinačnom krivičnom odgovornošću** – grupama ili organizacijama se ne može suditi.

■ SVK dozvoljavaju **učešće žrtava** u postupku.

- Rad SVK i ST finansiraju države članice EU i treće države kontributori i obe ustanove su nezavisne u svom radu i ispunjavanju svog mandata.
- Službeni jezici SVK i ST su albanski, srpski i engleski.
- SVK imaju **ombudsmana**, koji postupa samostalno i nadzire, brani i štiti osnovna prava i slobode lica koja **dolaze u kontakt sa SVK i ST**. Ombudsman, pored ostalog
  - postupa po navodima iz pritužbi koje pojedinci mogu da ulože:
  - ukoliko se pritužba tiče njihovog kontakta sa SVK, odnosno ST
  - u slučaju nepotrebnog odlaganja u postupku pred SVK
  - ukoliko su iscrpljena sva druga pravna sredstva
  - ukoliko je pritužba podneta u roku od šest meseci od kršenja na koje se odnosi
- može u svakom trenutku i bez prethodne najave da uđe u pritvorski objekat SVK i izvrši inspekciju kako bi ocenio uslove pritvora.

Mere zaštite od virusa korona

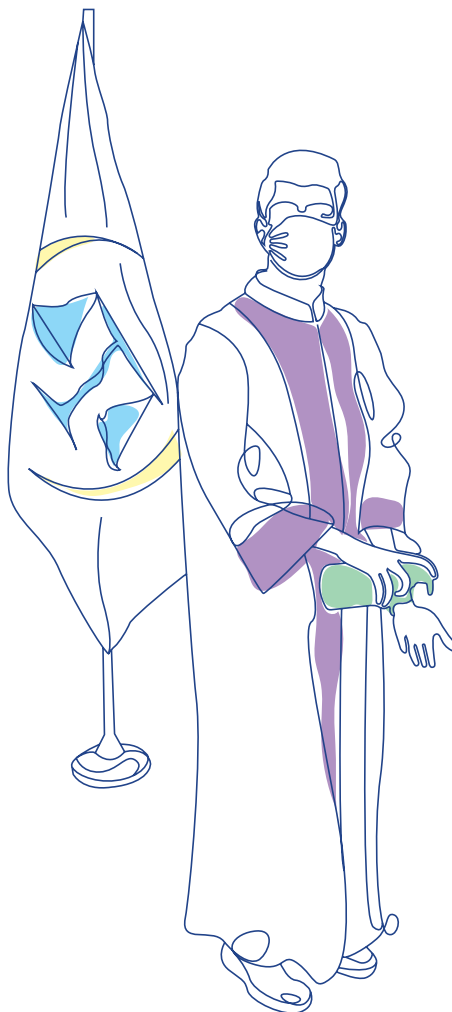
U maju 2022, kada je država domaćin popustila mere zaštite od virusa korona, svi zaposleni u SVK i ST vratili su se u kancelarije. Tokom više od dve godine, većina zaposlenih je zbog pandemije bila primorana da radi na daljinu. Bez obzira na niz uvedenih mera, SVK i ST su sve vreme pandemije neometano ostvarivali svoj mandat.

Dana 15. marta 2022, vlada Holandije najavila je popuštanje mera za ublažavanje rizika od virusa korona, uključujući i preporuku da se radi od kuće. Zbog toga je uveden plan postepenog, bezbednog povratka službenika SVK i ST u kancelarije na puno radno vreme. Zaposleni SVK i ST su 18. marta 2022. obavesteni da će počev od 2. maja početi s povratkom u kancelarije i da će im biti omogućen prelazni period u cilju što efikasnijeg prilagođavanja. Izdata je i administrativna direktiva, revidirana u aprilu 2022, kojom je zaposlenima s punim radnim vremenom omogućeno da najviše dva dana nedeljno rade na daljinu, između ostalog, u skladu sa operativnim potrebama i interesima SVK i ST. Odstupanja od obaveze rada u kancelariji na puno radno vreme mogu se odobriti i iz zdravstvenih razloga.

Nakon povratka zaposlenih u kancelarije početkom maja 2022, SVK i ST su nastavili da prate mere i obavestjenja države domaćina vezane za pandemiju izazvanu virusom korona. Dana 27. maja 2022, u skladu s pristupom države domaćina, zaposleni su obavesteni da će od 30. maja 2022. biti promenjene mere koje se primenjuju na SVK i ST. Između ostalog, ukinuta je mera obaveznog nošenja zaštitnih maski u zgradi suda i obaveza socijalnog distanciranja. Naravno, bez obzira na ukidanje mera, zaposleni i posetioci mogli su i dalje da ih primenjuju ukoliko to žele. Organizacija je nastavila da podstiče zaposlene da budu na oprezu i da vode računa o dobrobiti svojih kolega.

Pored toga, obustavljena je primena dva operativna uputstva vezana za mere ublažavanja rizika od virusa korona. To je značilo da je galerija za posetioce ponovo otvorena za sve koji žele lično da prate suđenja. Ukinuti su i obavezno prijavljivanje za prisustvovanje suđenjima i kontrola simptoma virusa korona.

Tehničke mere uvedene usled pandemije, koje su omogućavale da stranke učestvuju u postupcima na daljinu, bile su na snazi tokom cele 2022. godine. Na sličan način, i pritvorenici su i dalje imali mogućnost da umesto poseta uživo primaju posete putem video-linka.

Veća

1 | Sudske aktivnosti

Tokom 2022. godine Specijalizovana veća Kosova bila su veoma aktivna. Ovu godinu obeležilo je više prekretnica. Konkretno, Pretresni panel II doneo je prvu presudu u predmetu *Specijalizovani tužilac protiv Hisnija Gucatija i Nasima Haradinaja*, a u istom predmetu potom je počeo žalbeni postupak. Sudija za prethodni postupak predao je predmete *Specijalizovani tužilac protiv Pjetera Šalje i Specijalizovani tužilac protiv Hašima Tačija i drugih* pretresnim panelima. Pored toga, Pretresni panel I doneo je prvu presudu po optužbama za ratne zločine u predmetu *Specijalizovani tužilac protiv Saljiha Mustafe*.

Po prvi put otkako su SVK otpočela sudski rad, paneli su tokom 2022. bili aktivni na svim nivoima, uključujući sudiju za prethodni postupak, dva pretresna panela, panele Apelacionog suda, Panel Vrhovnog suda i Specijalizovana veća Ustavnog suda. Tokom ove godine, oni su zajedno doneli ukupno 659 odluka i naloga, od kojih su 89 saopšteni usmeno.

POSTUPCI PRED PRETRESNIM PANELIMA

Tokom 2022. godine završena su dva suđenja, a sudija za prethodni postupak je dva predmeta predao pretresnim panelima.

Sudija za prethodni postupak

Pretresni panel I

Pretresni panel II

I.

Specijalizovani tužilac protiv Saljiha Mustafe

U četiri tačke optužnice, g. Saljih Mustafa se tereti za ratne zločine (proizvoljno lišavanje slobode, surovo postupanje, mučenje i ubistvo) izvršene u aprilu 1999. Prema navodima optužnice, g. Mustafa je tokom relevantnog perioda bio komandant gerilske jedinice Oslobodilačke vojske Kosova (OVK) u okviru operativne zone Lab. Gospodin Mustafa uhapšen je na Kosovu 24. septembra 2020. i istog dana doveden u pritvorski objekat SVK.

Tokom suđenja, koje je počelo 15. septembra 2021. i trajalo 53 dana, saslušano je 29 svedoka. Osam lica je dobilo status žrtve koja učestvuje u postupku i zastupao ih je zajednički zastupnik žrtava. Pretresni panel zvanično je zaključio dokazni postupak 20. juna, a završna izlaganja održana su od 13. do 15. septembra 2022. – tačno godinu dana od uvodnog izlaganja specijalizovanog tužilaštva.

Saljih Mustafa na pripremnoj konferenciji za suđenje, 9. jun 2021.

Izricanje prvostepene presude u predmetu protiv Saljiha Mustafe, 16. decembar 2022.

Pretnesni panel u sastavu: sudija Mapi Felt-Folja (predsedavajući sudija), Roland Dekers, Žilber Biti i Vladimir Mikula (rezervni sudija), doneo je presudu u ovom predmetu 16. decembra 2022. To je prva presuda za ratne zločine koja je doneta pred Specijalizovanim većima.

Pretnesni panel oglosio je g. Mustafu krivim za mučenje, proizvoljno lišavanje slobode i ubistvo kao ratni zločin i osudio ga na 26 godina, u šta je uračunato vreme provedeno u pritvoru. Pretnesni panel je oslobodio g. Mustafu optužbi za surovo postupanje kao ratni zločin.

Optužbe koje je specijalizovani tužilac izneo u ovom predmetu tiču se isključivo individualne krivične odgovornosti g. Mustafe i njegovog učestvovanja u ratnim zločinima proizvoljnog lišavanja slobode, surovog postupanja, mučenja i ubistva, kao što je navedeno u potvrđenoj optužnici. Ni u jednom trenutku se nije sudilo Oslobodilačkoj vojsci Kosova.

[Ž]rtve koje su, prema optužnici, oštećene postupcima g. Mustafe državljani su Kosova i albanske su nacionalnosti. Njihova nastajanja da se zadovolji pravda i utvrdi istina okosnica su ovog postupka.

[P]anel je saslušao svedočenja više direktnih svedoka, od kojih neki u ovom postupku učestvuju i u svojstvu žrtve. Ti svedoci su govorili o traumatičnim događajima koje su proživeli i o trajnim psihičkim posledicama koje je to ostavilo na njihov život i život njihovih porodica.

KSC-BC-2020-05, Rezime prvostepene presude, 16. decembar 2022, stavovi 6-7.

II.

Specijalizovani tužilac protiv Pjetera Šalje

Dana 21. septembra 2022. sudija za prethodni postupak predao je pretresnom panelu predmet protiv g. Pjetera Šalje. Gospodin Šalja, bivši pripadnik jedinice OVK raspoređene u Kukešu, u Albaniji, uhapšen je u Belgiji 16. marta i doveden pred SVK 15. aprila 2021. U optužnici se tereti po četiri tačke za ratne zločine (proizvoljno lišavanje slobode, surovo postupanje, mučenje i ubistvo), izvršene približno od 17. maja do 5. juna 1999. nad licima zatvorenim u fabrici metala u Kukešu koju je koristila OVK.

Na prvom pristupanju sudu, 19. aprila 2021, g. Šalja je izjavio da nije kriv ni po jednoj tački optužnice.

Predsednik je odlučila da i ovaj postupak vodi Pretresni panel I koji je postupao u predmetu protiv Saljiha Mustafe. U sastavu panela su iste sudije – Mapi Felt-Folja (predsedavajući sudija), Roland Dekers, Žilber Biti i Vladimir Mikula (rezervni sudija).

Pripremna konferencija za suđenje u predmetu protiv Pjetera Šalje, 18. oktobar 2022.

Pripremna konferencija za suđenje održana je od 18. do 20. oktobra 2022, a održavanje uvodnih izlaganja očekuje se u prvom kvartalu 2023.

Sudija za prethodni postupak odobrio je prijave osam lica za učešće u postupku u statusu žrtve.

Sudija za prethodni postupak se uverio da su podnosioci prijava, kao članovi uže porodice direktne žrtve, pretrpeli nematerijalnu štetu (psihičke trauma, emocionalni stres, noćne more, anksioznost i bol) kao direktnu posledicu proizvoljnog lišavanja slobode, surovog postupanja i mučenja koje je, prema navodima, pretrpela direktna žrtva.

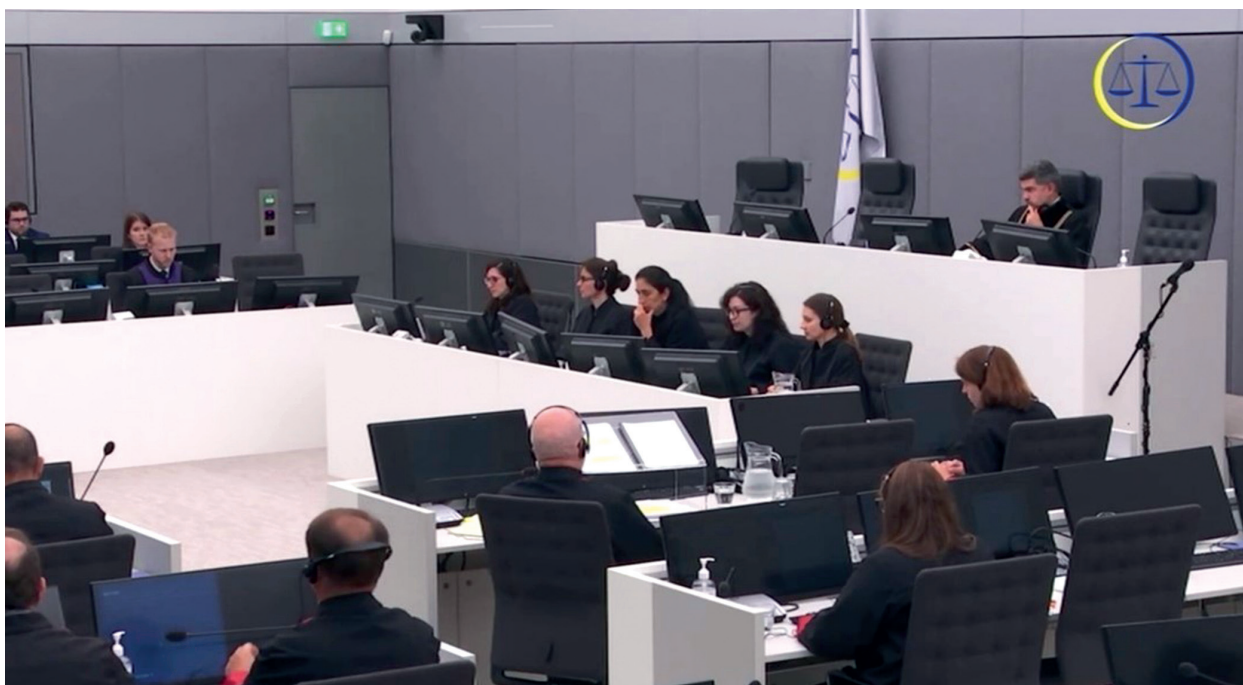
KSC-BC-2020-04/F00279/RED, Javna redigovana verzija treće odluke o učešću žrtava, 19. septembar 2022, stav 30.

III.

Specijalizovani tužilac protiv Hašima Tačija i drugih

U optužnici se g. Hašim Tači, g. Kadri Veselji, g. Redžep Seljimi i g. Jakup Krasnići terete po deset tačaka za ratne zločine i zločine protiv čovečnosti. Optuženi su uhapšeni na Kosovu 4. i 5. novembra 2020. i istog dana dovedeni u pritvorski objekat SVK.

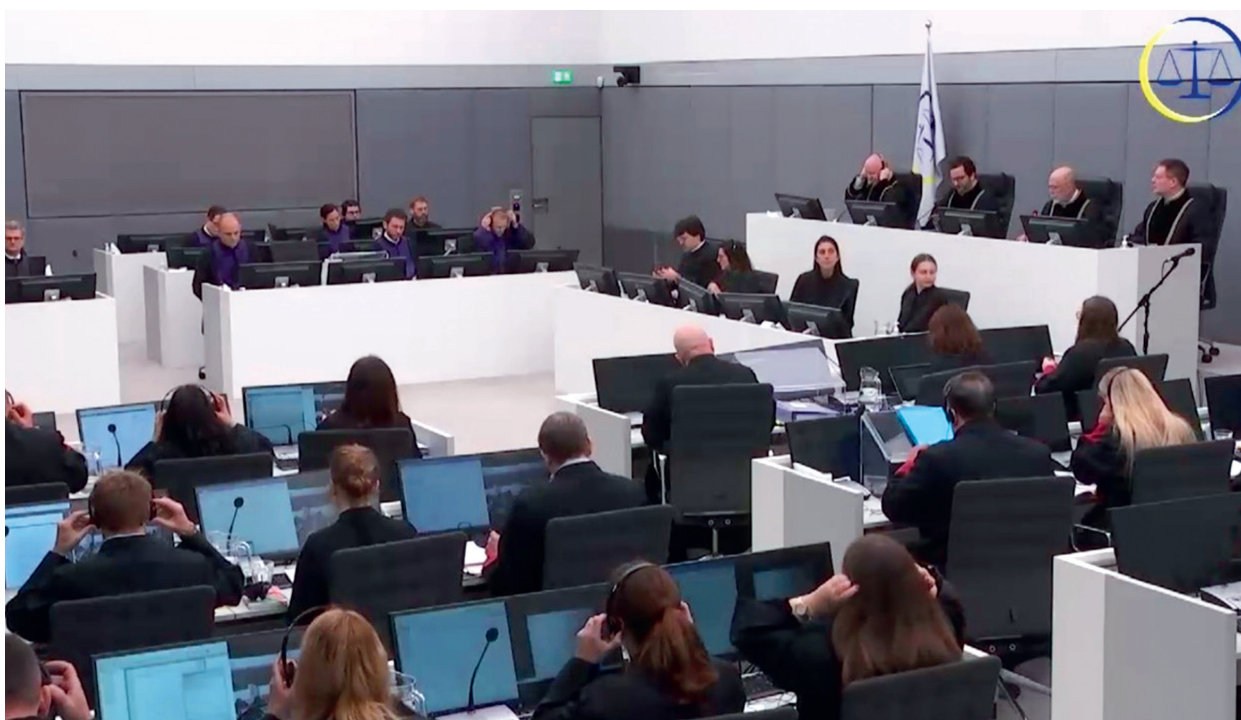
U ovom predmetu, sudija za prethodni postupak doneo je tokom protekle godine niz odluka i naloga, u nastojanju da se predmet do kraja godine preda pretresnom panelu.

Statusna konferencija u predmetu Tači i drugi, 8. septembar 2022.

Zahvaljujući tome, sudija za prethodni postupak je 15. decembra 2022. predao predmet pretresnom panelu na suđenje. U tu svrhu, predsednik je odredila Pretresni panel II, u čijem su sastavu sudija Čarls Smit III (predsedavajući sudija), Kristof Bart, Genel Metro i Fergal Gejnor (rezervni sudija).

To je isti panel koji je vodio postupak u predmetu protiv Hisnija Gucatija i Nasima Haradinaja. Dana 16. decembra 2022. održano je prvo zasedanje u ovom predmetu, na kome je bilo reči o načinu na koji će se ovo suđenje voditi.

Zasedanje u predmetu protiv Hašima Tačija i drugih, 16. decembar 2022.

Do kraja 2022. sudija za prethodni postupak odobrio je prijave 53 lica za učešće u postupku u statusu žrtve.

Sudija za prethodni postupak smatra da se ovo pitanje konkretno tiče prava g. Tačija da nasamo komunicira sa svojim braniocem i prava na odgovarajuće vreme i uslove za pripremu odbrane (član 6(3)(b) i (c) Evropske konvencije o ljudskim pravima i član 21(4)(c) i (e) Zakona). Ukoliko se merama snimanja i obelodanjivanja krši to pravo, onda to značajno utiče na pravičnost postupka. Pored toga, blagovremenim rešavanjem ovog pitanja racionalizuje se postupak, a optuženom se omogućuje da ostvari pravo da mu se sudi u razumnom roku (član 21(4)(d) Zakona).

KSC-BC-2020-06/F00939, Odluka o zahtevu odbrane za odobrenje da uloži žalbu na odluku F00854, 26. avgust 2022, stav 40.

POSTUPCI PRED APELACIONIM SUDOM

Sudije veća Apelacionog suda

I.

Specijalizovani tužilac protiv Hisnija Gucatija i Nasima Haradinaja

Prvi predmet koji je prešao u žalbenu fazu je predmet protiv Hisnija Gucatija i Nasima Haradinaja. Gospodin Gucati i g. Haradinaj se terete za četiri krivična dela protiv pravosuđa i javne uprave i dva krivična dela protiv javnog reda, konkretno, za ometanje službenog lica u vršenju službene dužnosti putem ozbiljnih pretnji, zastrašivanje, odmazdu i povredu tajnosti postupka. Gospodin Gucati i g. Haradinaj uhapšeni su 25. septembra 2020. i dovedeni u pritvorski objekat SVK 25, odnosno 26. septembra 2020.

Presuda koju je Pretresni panel II doneo u ovom predmetu 18. maja 2022. predstavlja značajno dostignuće Specijalizovanih veća.

Pretnesni panel oglasio je g. Gucatija i g. Haradinaja krivim po tri od četiri tačke optužnice, i to za ometanje službenog lica u obavljanju službene dužnosti, zastrašivanje u toku krivičnog postupka i povredu tajnosti postupka.

Optuženima je izrečena kazna zatvora od po četiri i po godine, u šta se računa vreme provedeno u pritvoru, i novčana kazna u iznosu od po 100 evra. Gospodin Gucati i g. Haradinaj oslobođeni su optužbi za odmazdu.

Izricanje presude u predmetu protiv Gucatija i Haradinaja, 18. maj 2022.

Pretnesni panel je suđenje vodio ekspeditivno. Postupak je trajao 32 dana, od 7. oktobra 2021. do 3. februara 2022. Za to vreme svedočila su 32 svedoka i prihvaćeno je 238 dokaza. Izuzetnom efikasnošću panela, presuda je doneta u roku od samo dva meseca od završetka postupka.

Gospodin Gucati i g. Haradinaj uložili su žalbu na presudu, pa je predsednik imenovala panel Apelacionog veća u čijem su sastavu sudija Mišel Pikar (predsedavajući sudija), sudija Kaj Ambos i sudija Nina Jergensen.

Predžalbena konferencija održana je 5. jula 2022, a žalbeni pretres 1. i 2. decembra 2022.

Predžalbena konferencija u predmetu protiv Gucatija i Haradinaja, 5. jul 2022.

Ovaj predmet je važan zato što ukazuje na razloge zbog kojih su Specijalizovana veća uopšte osnovana. Glavna pitanja ovog predmeta su pravilno vršenje pravosuđa, integritet i bezbednost postupka i, što je najvažnije, dobrobit stotina ljudi koji su se odvažili da ispune svoju građansku dužnost i istupe kao svedoci, kao i njihovo pravo da žive bez straha. Zaštita svedoka od zastrašivanja i nepravde ugrađena je u temelje svakog sistema krivičnog pravosuđa, bilo domaćeg, bilo međunarodnog. Bez svedoka nema pravde ni za žrtve, ni za društvo u celini. A optuženi su svojim radnjama i postupanjem ugrozili upravo te temeljne vrednosti.

Sažetak prvostepene presude u predmetu Specijalizovani tužilac protiv Hisnija Gucatija i Nasima Haradinaja (KSC-BC-2020-07), 18. maj 2022, str. 1.

Žalbeni pretres u predmetu protiv Hisnija Gucatija i Nasima Haradinaja, 2. decembar 2022.

II. Interlokutorne žalbe

Značajan pomak postignut u četiri predmeta imao je za posledicu i intenzivniju aktivnost panelâ Apelacionog suda. Tokom 2022, paneli Apelacionog suda postupali su po nizu žalbi u tri predmeta, koje su uložila sedmorica od ukupno osam optuženih.

U donetim odlukama, bavili su se produženjem pritvora optuženih, kao i pitanjima vezanim za učešće žrtava, formalne nedostatke optužnice, izmene spiskova dokaznih predmeta, legalitet Specijalizovanih veća i izmene i dopune optužnice.

Panel podseća da „se podrazumeva da optuženi priprema odbranu na osnovu pravno relevantnih činjenica iz optužnice, a ne celokupnog materijala koji mu je obelodanjen” [...] i [...] naglašava da je od ključnog značaja omogućiti optuženom odgovarajuće vreme i uslove da adekvatno istraži nove navode.

KSC-BC-2020-06/IA018/F00007, Odluka po žalbi odbrane u vezi sa zahtevom za izmenu i dopunu optužnice prema pravilu 90(1)(b) Pravidnika, 22. mart 2022, stav 48.

Panel se slaže sa stavom sudije za prethodni postupak da su sve žrtve kojima je odobren status žrtve u ovom predmetu žrtve krivičnih dela iz optužnice, ali ističe da u određenim okolnostima učešće anonimne žrtve može da naruši prava optuženog na pravično suđenje. Na primer, ukoliko je neka [žrtva koja učestvuje u postupku] pozvana kao svedok, može biti potrebno da se preispitaju zaštitne mere koje su određene za tu [žrtvu koja učestvuje u postupku].

KSC-BC-2020-06/IA023/F00006, Odluka po Veseljijevoj žalbi na "Treću odluku o učešću žrtava", 15. septembar 2022, stav 49.

VEĆE VRHOVNOG SUDA

Dana 29. juna 2022, g. Kadri Veselji podneo je zahtev za zaštitu zakonitosti u vezi s produženjem njegovog pritvora. Predsednik je imenovala panel Vrhovnog suda, kojim predsedava shodno članu 32(1) Zakona o Specijalizovanim većima i Specijalizovanom tužilaštvu (Zakon). U sastavu panela bili su i sudija Kristin van den Vajngart i sudija Mihael Bolander.

Dana 15. avgusta 2022, panel Vrhovnog suda doneo je odluku u kojoj je zaključio da g. Veselji nije dokazao da je došlo do bitne povrede postupka predviđene Zakonom i Pravilnikom o postupku i dokazima. Shodno tome, panel Vrhovnog suda u celosti je odbio žalbu g. Veseljija. Ovo je bio prvi put da je panel Vrhovnog suda odlučivao po zahtevu za zaštitu zakonitosti.

Panel se uverio da se na Specijalizovanim većima primenjuje efikasan sistem i da je odluka sudije za prethodni postupak o daljem pritvoru sadržala odgovarajuće garancije redovnog postupka. [...]

Panel ima u vidu da činjenica da je panelu Apelacionog suda bilo potrebno skoro četiri meseca da donese pobijanu odluku na prvi pogled ne potvrđuje načelo ekspeditivnosti postupka, predviđeno članom 41(2) Zakona. Međutim, nakon što je brižljivo razmotrio sve navedene faktore, panel smatra da je vreme koje je panelu Apelacionog suda bilo potrebno da donese pobijanu odluku opravdano, imajući u vidu konkretne okolnosti predmeta, te zaključuje da nije došlo do povrede člana 41(2) Zakona.

[KSC-BC-2020-06/PL001/F00008, Odluka po zahtevu Kadrija Veseljija za zaštitu zakonitosti, 15. avgust 2022, stavovi 40, 42.](#)

SPECIJALIZOVANO VEĆE USTAVNOG SUDA

Sudije Specijalizovanog veća Ustavnog suda

Specijalizovano veće Ustavnog suda donelo je tokom 2022. godine odluke po pet zahteva za ocenu ustavnosti – 13. juna, 6. jula i 22. avgusta. Zahteve su podneli Hašim Tači, Kadri Veselji, Jakup Krasnići i Pjeter Šalja, i u njima su izneli navode o povredi njihovih osnovnih prava, osporili, između ostalog, zakonitost optužbi za udruženi zločinački poduhvat i nadležnost Specijalizovanih veća i izneli navode o kršenju prava na pravično suđenje.

Panel je zaključio da su zahtevi za ocenu ustavnosti preuranjeni i konstatovao je da su nedopušteni prema članu 113(7) Ustava Kosova, članu 49(3) Zakona i pravilu 14(f) Poslovnika o radu Specijalizovanog veća Ustavnog suda. U svojim odlukama, ovaj panel je, između ostalog, zaključio da se na Specijalizovanim većima međunarodno običajno pravo može direktno primenjivati.

Što se tiče uslova da optužbe moraju da imaju veze sa Izveštajem [Saveta Evrope od 7. januara 2011], Veće smatra da se ta veza mora tumačiti imajući u vidu sadržaj i kontekst Izveštaja i međunarodne obaveze Kosova proistekle iz Izveštaja. Drugim rečima, teške radnje koje se ocenjuju moraju imati veze sa sadržajem i kontekstom Izveštaja koji je, između ostalog, prikazao jednu zabrinjavajuću sliku situacije na Kosovu, uključujući nekažnjivost za teška krivična dela.

KSC-CC-2022-15/F00010, Odluka po zahtevu Hašima Tačija za ocenu ustavnosti u vezi s pravom da mu sudi zakonito osnovan, nezavisan i nepristrasan sud, kao i pravom na obrazloženje odluke, 13. jun 2022, stav 82.

Iz toga sledi da direktna primena propisa [međunarodnog običajnog prava] pri utvrđivanju krivice za ratne zločine i zločine protiv čovečnosti na Specijalizovanim većima nije u sukobu sa Ustavom [...], pod uslovom da se ti propisi primenjuju u skladu sa članom 33(1) Ustava i članom 7 Konvencije, onako kako ih Evropski sud za ljudska prava tumači u svojoj sudskoj praksi.

KSC-CC-2022-16/F00004, Odluka po zahtevu za ocenu ustavnosti koji je Pjeter Šalja uputio panelu Ustavnog suda, u vezi sa osnovnim pravima garantovanim članom 33 Ustava Kosova i članom 7 Evropske konvencije o ljudskim pravima, 6. jul 2022, stav 69.

2 | Predsednik i sudije

Sudije uvršćene u Listu međunarodnih sudija SVK obavljaju svoje dužnosti po potrebi i isključivo na zahtev predsednika. Prema članu 26 Zakona, sudije ne primaju naknadu niti uživaju druge prinadležnosti samim tim što su uvršćeni u listu sudija, već samo onda kada ih predsednik rasporedi na neku od službenih dužnosti. Rasporedene sudije svoje dužnosti, ukoliko je moguće, obavljaju na daljinu.

GODIŠNJE PLENARNO ZASEDANJE

Dana 11. marta, sudije su održale sedmo plenarno zasedanje, koje je održano putem video-konferencijske veze usled pandemije izazvane virusom korona. Tokom zasedanja, predsednik je sudijama saopštila najnovije informacije o tekućim

institucionalnim pitanjima. Sudije su saslušale i izlaganja sekretara i šefova službi Sekretarijata. Pored toga, sudije su razmotrile pitanja relevantna za SVK, uključujući pitanja vezana za efikasnost postupaka.

OKUPLJANJE SUDIJA

Dana 16. maja, sudije su se po prvi put od kako je počela pandemija izazvana virusom korona okupile uživo, i prilikom tog okupljanja, kojem su prisustvovali

gosti sa drugih međunarodnih sudova, zvanično pustile u rad sudnicu. To je takođe bila prilika da šest novih sudija i lično upoznaju svoje kolege.

Predsednik Trendafilova na ceremoniji održanoj 16. maja 2022.

Sudije na listi međunarodnih sudija

Sudija Ekaterina Trendafilova
Predsednik
(Bugarska)

Sudija Čarls Smit III
Potpredsednik
(Sjedinjene Američke Države)

Sudija Vidar Stensland
Sudija Ustavnog suda
(Norveška)

Sudija Antonio Balsamo
Sudija Ustavnog suda
(Italija)

Sudija Rumen Nenkov
Sudija Ustavnog suda
(Bugarska)

Sudija Romina Inkuti
Rezervni sudija Ustavnog suda
(Italija)

Sudija Kristin van den Vajngart
(Belgija)

Sudija Mišel Pikar
(Francuska)

Sudija Tomas Laker
(Nemačka)

Sudija Emilio Gati
(Italija)

Sudija Roland Dekers
(Holandija)

Sudija Kaj Ambos
(Nemačka)

Sudija Kenet Roberts
(Kanada)

Sudija Mapi Felt-Folja
(Holandija)

Sudija Kristof Barte
(Nemačka)

Sudija Vladimir Mikula
(Republika Češka)

Sudija Génel Metro
(Švajcarska)

Sudija Nikola Giju
(Francuska)

Sudija Žilber Biti
(Francuska)

Sudija Danijel Fransen
(Belgija)

Sudija Fergal Gejnor
(Irska)

Sudija Nina Jergensen
(Norveška)

3 | Vansudske aktivnosti

Tokom 2022, predsednik Trendafilova redovno je informisala javnost i zainteresovane aktere o aktivnostima SVK. U tom cilju, predsednik se sastajala s predstavnicima institucija EU, država članica EU, trećih država kontributora, države domaćina, organizacija građanskog društva na Kosovu i institucija Kosova.

Predsednik je bila u poseti Kosovu od 20. do 23. septembra 2022. Tokom posete u okviru programa Outreach održala je onlajn skup s predstavnicima građanskog društva i medija, i uživo se sastala sa studentima prava. Pored toga, predsednik se sastala sa ministrom pravde Kosova i više predstavnika međunarodne zajednice, uključujući ambasadore država članica EU i trećih država kontributora angažovanih na Kosovu, šefa kancelarije EU na Kosovu, predstavnika EU za Kosovo i šefa Misije EU za vladavinu prava na Kosovu (Euleks).

Predsednik Trendafilova na skupu programa Outreach na Kosovu, 21. septembar 2022.

Predsednik Trendafilova tokom susreta sa studentima prava u Prištini, Kosovo, 21. septembar 2022.

Pored toga, predsednik se 27. oktobra u Briselu obratila Političko-bezbednosnom komitetu EU i tom prilikom je informisala predstavnike država članica o sudskim aktivnostima SVK i odgovarala na pitanja država članica EU.

U cilju daljeg jačanja odnosa SVK sa drugim spoljnim akterima i organizacijama građanskog društva, predsednik je održala sastanke sa diplomatskim, pravnim i akademskim krugovima. Pored toga, predsednik je dala niz intervjuja za više medijskih kuća, u kojima se osvrnula na mandat i rad SVK.

Kao predsednica SVK, posvećena sam komunikaciji i slušanju onoga što građani imaju da kažu. Želela bih da građani znaju da su SVK nezavisan sud, koji obezbeđuje pravična suđenja u kojima se poštuju prava optuženih, štite svedoci i žrtve tretiraju dostojanstveno.

Predsednik Trendafilova, intervju za list Danas, 27. jun 2022.

Sudije Specijalizovanih veća Kosova

Odnosi s javnošću

Odnosi s javnošću

Sa intenziviranjem sudskih postupaka, predsednik i sekretar su nastavile da obavljaju istaknutu ulogu u informisanju javnosti na Kosovu i u regionu o tome na koji način sud nastoji da osigura da sudski postupci budu pravični, bezbedni i efikasni, u skladu s najvišim standardima međunarodnog krivičnog pravosuđa.

Dana 31. januara, predsednik, sekretar i specijalizovani tužilac primili su u prostorijama suda gđu Dunju Mijatović, komesara za ljudska prava Saveta Evrope.

Dana 21. februara, rukovodioci SVK su primili delegaciju Službe EU za instrumente spoljne politike.

Dana 22. marta, na inicijativu ambasadora Republike Francuske, rukovodioci SVK sastali su se sa ambasadorima država članica EU i tom prilikom ukratko informisali prisutne o toku postupaka.

Dana 1. aprila, predsednik i sekretar primile su u prostorijama suda Njenu ekselenciju Abdulenu Hadžiju, ministarku pravde Kosova, i tom prilikom razgovarale o pitanjima kao što su sistem pravne pomoći koji se primenjuje na SVK, omogućavanje porodičnih poseta pritvorenicima i druga pitanja iz normativnog okvira SVK.

Dana 23. i 24. juna, predsednik, sekretar i specijalizovani tužilac sastali su se sa predstavnicima država članica EU pri Komitetu za civilne aspekte upravljanja krizama koji su bili u poseti SVK. Rukovodioci SVK obavestili su prisutne o najnovijim zbivanjima na sudu i odgovarali na njihova pitanja. Gosti su imali priliku i da saslušaju izlaganja šefova službi SVK.

Dana 17. oktobra, Njegova ekselencija Tomaš Sunjog, šef Kancelarije EU na Kosovu i specijalni izaslanik EU na Kosovu, došao je u posetu SVK i sastao se sa rukovodiocima.

Dana 18. oktobra, rukovodioci SVK sastali su se s predstavnicima Sudske informativne mreže SVK i informisali ih o tekućim aktivnostima na sudu, a od njih dobili povratne informacije o aktivnostima programa *Outreach* ovog suda.

Dana 27. oktobra, predsednik je zajedno sa sekretarom bila u poseti Briselu i tom prilikom se obratila Političko-bezbednosnom komitetu EU, informisala predstavnike država članica o sudskim aktivnostima SVK i odgovarala na njihova pitanja.

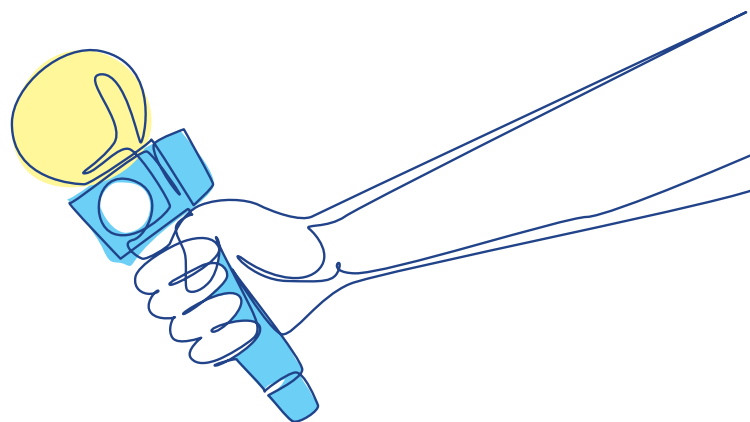
Dana 24. novembra, tokom redovnog godišnjeg brifinga, predsednik, sekretar i vršilac dužnosti specijalizovanog tužioca informisali su predstavnike država članica EU i trećih država kontributora na službi u Hagu o aktuelnostima u radu SVK i ST.

Dana 2. decembra, predsednik, sekretar i vršilac dužnosti specijalizovanog tužioca primili su u prostorijama suda Stefana Tomata, komandanta EU za civilne operacije.

Pored toga, predsednik i sekretar sastale su se s predstavnicima diplomatskog kora, međunarodnih i nacionalnih tela, između ostalog, sa Njenom ekscelencijom Bet van Skak, specijalnim ambasadorom SAD za globalno krivično pravosuđe, delegacijom sudija iz Francuske, delegacijom sudija iz Specijalnog krivičnog suda za Centralnoafričku Republiku i delegacijom sudija iz Savezne Republike Nemačke.

Predsednik je tokom 2022. dala šest intervjua za kosovske i regionalne medije, a u kosovskim medijima je na albanskom i srpskom objavljen i njen članak o žalbenim postupcima pred SVK.

Sudska nezavisnost i nepristrasnost su sastavni deo sudske profesije i obezbeđuju vršenje pravde u skladu s vladavinom prava. Pre stupanja na dužnost, sudije Specijalizovanih veća daju svečanu izjavu da će svoju dužnost vršiti nezavisno, nepristrasno i savesno. Ta zakletva je vodeće načelo kojim se svi rukovodimo u vršenju svojih dužnosti u Specijalizovanim većima.

Nezavisnost i nepristrasnost nisu jedini mehanizmi zaštite kojima se jamče prava strana i učesnika u postupcima pred Specijalizovanim većima. Jedan od tih mehanizama zaštite je i pravo optuženog, odnosno tužilaštva, da na odluke sudije ili pretresnog panela izjave žalbu drugim nezavisnim sudijama. Žalbeni postupak predstavlja dodatni nivo na kome se preispituju presude koje su doneli niži sudovi. On pruža priliku da se, u odgovarajućim slučajevima, isprave greške prilikom utvrđivanja činjenica ili greške u primeni prava u presudama donetim na nižim sudovima.

Predsednik Trendafilova, članak o žalbenim postupcima pred SVK, objavljen na portalu *Telegrafi* (na albanskom) i portalu *Kossev* (na srpskom), 25. i 26. avgusta 2022.

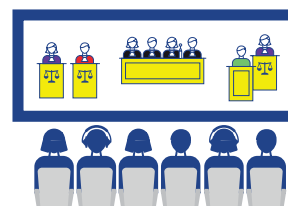
SPECIJALIZOVANA VEĆA KOSOVA - NAJZNAČAJNIJI DOGAĐAJI 2022

POSTUPAK U TOKU
U **4 PREDMETA** PROTIV
8 OPTUŽENIH

PRVOSTEPENA PRESUDA
DONETA U **2 PREDMETA**

ODRŽANO **JE 65 JAVNIH ZASEDANJA**
SA PRENOSOM UŽIVO NA **3 JEZIKA**
SUDA

PRENOSU NA VEBSAJTU
PRISTUPLJENO JE VIŠE **OD 42.000**
PUTA

SVEDOČILO JE **22 SVEDOKA I**
JEDNA ŽRTVA

PANELI SU DONELI
SKORO 660 ODLUKA I NALOGA

TOKOM 2022. PREVEDENO JE
1.054 DOKUMENATA KOJI
OBUHVATAJU PREKO **15.800 STRANICA**

40 ŽRTAVA DOBILU JE STATUS
UČESNIKA U POSTUPKU U TRI
PREDMETA

VIŠE OD **600 UČESNIKA NA**
INFORMATIVNIM SKUPOVIMA
O SUDU NA KOSOVU

Sekretarijat

Sekretarijat

Sekretar rukovodi Sekretarijatom, koji je zadužen za administrativne poslove Specijalizovanih veća Kosova (SVK) i Specijalizovanog tužilaštva (ST). Sekretarijat takođe pruža razne vrste pravosudne podrške na neutralan i nezavisan način. U obavljanju svojih funkcija sekretar se o institucionalnim pitanjima konsultuje s predsednikom i specijalizovanim tužiocem.

Administrativne funkcije koje obavlja Sekretarijat obuhvataju bezbednost, nabavke, kadrovska pitanja, budžet, finansiranje i informacionu tehnologiju. Poslovi pravosudne podrške obuhvataju pružanje zaštite i podrške svedocima, vođenje Imenika branilaca i zastupnika, vođenje Sistema pravne pomoći i procesa učešća žrtava, usluge pismenog i usmenog prevođenja, organizaciju rada u sudnici i rukovođenje Pritvorskim objektom SVK.

Tokom cele 2022, službenici svih službi Sekretarijata su pod rukovodstvom sekretara svojim izuzetno kvalitetnim radom doprineli uspešnom upravljanju Specijalizovanim većima i Specijalizovanim tužilaštvom i omogućili vođenje postupaka. Sekretarijat je takođe u veoma kratkom roku, organizovao pet odlazaka pritvorenika na Kosovo pod nadzorom suda, koje su paneli naložili iz humanitarnih razloga. Pored toga, zahvaljujući povratku tima programa *Outreach* na Kosovo intenzivirani su kontakti sa Sudskom informativnom mrežom i zajednicama na Kosovu.

Sekretar SVK je dr Fidelma Donlon. U tom svojstvu, ona u ime SVK i ST potpisuje sporazume o grantu sa državama članicama EU, što je glavni izvor finansija ovog suda. U februaru ove godine potpisan je treći sporazum o grantu s Vladom Švajcarske, kojim se finansiraju aktivnosti programa *Outreach* na Kosovu.

Sekretar vodi računa i o efikasnom upravljanju budžetom i vrši nadzor interne i eksterne revizije. U cilju optimalnog korišćenja raspoloživih kadrova SVK i ST, u koordinaciji s predsednikom i specijalizovanim tužiocem, sekretar je radila na preraspoređivanju

Sekretar Fidelma Donlon

kadrova kako bi se adekvatno odgovorilo na promene u obimu posla. Uz to, rukovodioci SVK su 2022. godine izvršili temeljnu ocenu aktivnosti i reviziju svih radnih mesta kako bi ustanovili da li postojeći resursi omogućavaju efikasno vođenje svih predstojećih suđenja. Na osnovu toga, sekretar je u pregovorima sa državama članicama EU za ostvarenje tog cilja obezbedila određen broj novih radnih mesta.

Ove godine je ostvaren značajan napredak u pogledu dva strateška prioriteta koje je sekretar definisala 2021. godine – vezano za vođenje dokumentacije i evidencije o dokaznom materijalu. Preduzeti su prvi koraci ka formiranju Sudske arhive i izvršen je

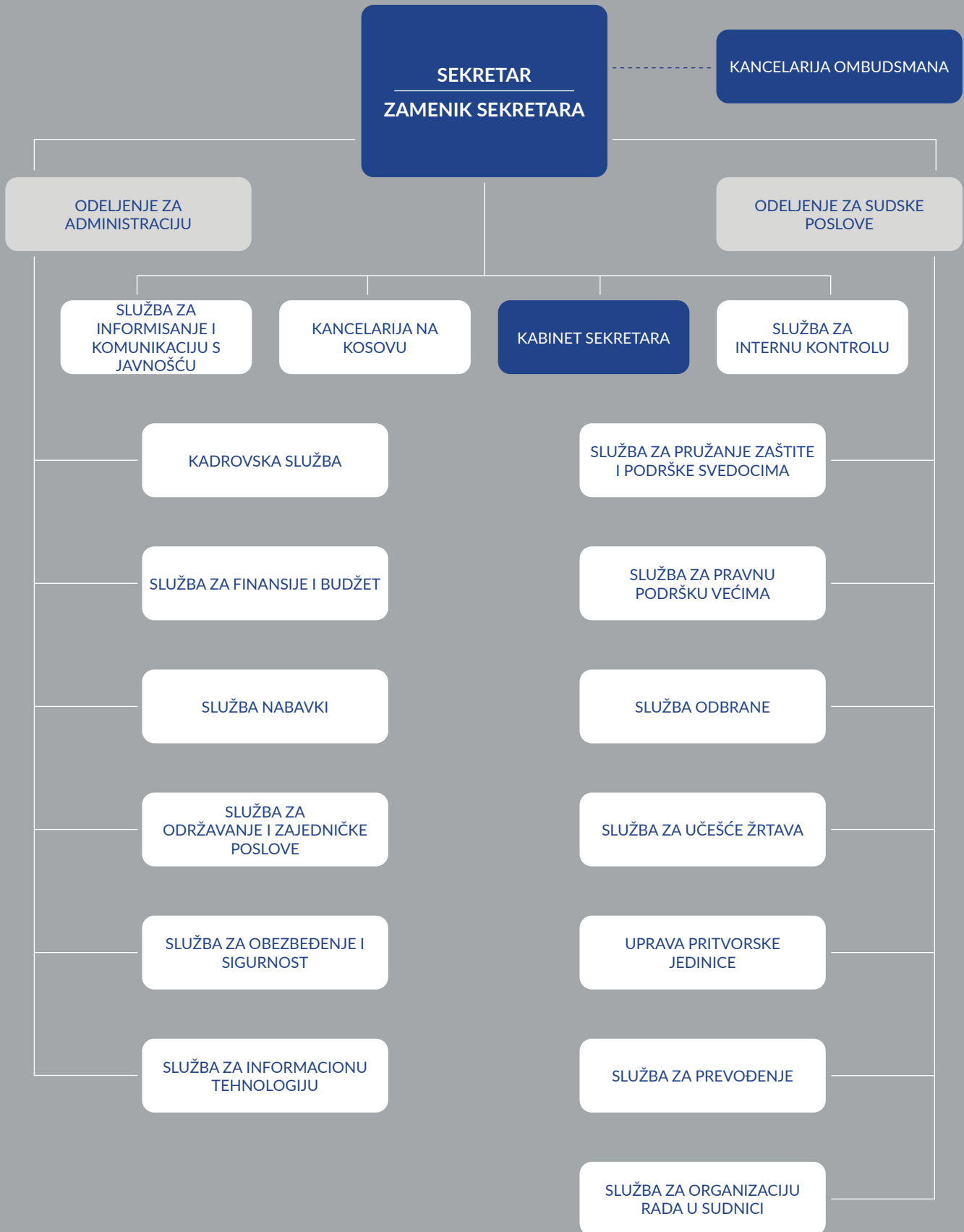
pregled svih spisa SVK vezanih za administrativne i pravosudne poslove kako bi se omogućilo stvaranje Registra informacionih dobara i Rasporeda čuvanja informacionih dobara. Uz to, na osnovu povratnih informacija od preko 200 korisnika Elektronskog sistema za organizaciju rada u sudnici tokom prva dva suđenja, poboljšan je kapacitet tog sistema kako bi omogućio obradu veće količine obelodanjenog materijala i sudskih dokumenata potrebnih za rad suda. Ove godine je pregledano približno 20 terabajta podataka, koji su zatim razvrstani po kategorijama u Registru informacionih dobara, a Raspored čuvanja čeka na odobrenje sekretara. Poboljšana je funkcija za pretraživanje elektronskog sistema za organizaciju rada u sudnici, kao i kontrola verzija dokumenata.

Sekretar je tokom 2022. nastavila da održava konstruktivne kontakte s državom domaćinom. To je podrazumevalo razgovore o održavanju zgrade SVK i ST, i sklopljen je novi Sporazum o uslugama. Sekretar je poklonila naročitu pažnju sklapanju bilateralnih sporazuma sa državama na području zaštite svedoka i izvršenja zatvorskih kazni. Nakon izricanja prvostepene presude u predmetu *Specijalizovani tužilac protiv Hisnija Gucatija i Nasima Haradinaja*, i usvajanja Uputstva za rad o određivanju države u kojoj se izdržava kazna u maju 2022, sekretar je sa predstavnicima država održala iscrpne bilateralne sastanke na kojima su razgovarali o njihovoj spremnosti da osuđenike SVK prime na izdržavanje zatvorske kazne.

1 | Kabinet sekretara

Sekretar ima svoj tim, Kabinet sekretara, koji joj pomaže u izvršenju njenih zadataka. Taj tim obavlja niz pravnih i drugih zadataka vezanih za sudske postupke i rukovođenje sudom, odnose s državom domaćinom i diplomatskim korom, odnose s javnošću, program *Outreach*, koordiniranje izveštavanja EU, kao i pitanja vezana za protokol. Kabinet sekretara zadužen je i za Tim za upravljanje informacijama.

Tokom 2022. godine pravni tim Kabineta savetovao je sekretara o širokom spektru internih i spoljnih pravnih pitanja, uključujući tumačenje i primenu različitih pravnih instrumenata, poštovanje propisa i ugovornih obaveza, zaštitu podataka i saradnju sa spoljnim akterima. Pravni tim Kabineta bio je zadužen za izradu različitih internih propisa, među kojima treba istaći Uputstvo o sprečavanju uznemiravanja i smernice za čuvanje i arhiviranje materijala na SVK. Pored toga, ovaj tim je pružio pravnu podršku prilikom izrade dopune Pravilnika za zaposlene i u ime sekretara podneo je 195 podnesaka u okviru sudskih postupaka o pitanjima kao što su zaštita svedoka, učešće žrtava u postupcima, pripreme za suđenje, pritvor i posete pod nadzorom suda.

Tokom 2022. Kabinet sekretara je takođe pomagao sekretaru u diplomatskom angažovanju, naročito u sklapanju sporazuma o saradnji sa državama o pitanju zaštite svedoka i izvršenja kazni. Pored toga, pomagao je u pripremi i realizaciji zamolnica za saradnju i pomoć.

Protokolarnе aktivnosti i dalje su uglavnom bile usredsređene na omogućavanje članovima porodica pritvorenika da uđu na teritoriju Holandije.

Tim za upravljanje informacijama pruža savete i pomoć u vezi s bezbednim rukovanjem informacijama, spisima i arhivama SVK, kao i bibliotekarske usluge. U okviru realizacije strateškog prioriteta sekretara na polju upravljanja dokumentacijom i dokaznim materijalom, ovaj tim je 2022. obavio pregled svih spisa SVK vezanih za administrativne i pravosudne poslove, što je prvi korak ka efikasnom čuvanju i skladištenju dokumentacije. Uspešno je pregledano približno 20 terabajta podataka, koji su potom razvrstani po kategorijama u Registru informacionih dobara. Dobijene informacije su upotrebljene i za izradu Rokovnika za čuvanje informacionih dobara. Kabinet sekretara je takođe izradio nacрте uputstava o bezbednom upravljanju i pristupanju arhivu SVK, koji će, nakon internih konsultacija, biti podneti na usvajanje.

Pored toga, Tim za upravljanje informacijama organizovao je obuku zaposlenih na SVK za poboljšanje informisanosti o bezbednom rukovanju informacijama i korišćenju interneta, koristeći, između ostalog, platformu za obuku o bezbednom rukovanju informacijama Evropske službe za spoljno delovanje (EEAS). Uz to, ovaj tim je pružio bibliotekarske usluge i podršku istraživačkom radu različitih zainteresovanih strana i rešio preko 120 zahteva za nabavku knjiga, članaka i drugih izvora koristeći materijal iz sopstvene zbirke, kao i zahvaljujući saradnji s bibliotekom Palate pravde i razmeni s drugim institucijama.

2 | Služba za informisanje i komunikaciju s javnošću

Proteklu godinu obeležio je niz značajnih dostignuća u sudskim aktivnostima SVK. Izricanje dve prvostepene presude i očekivana presuda Apelacionog suda izazvale su znatno interesovanje javnosti za aktivnosti suda. Te prekretnice u radu suda imale su za posledicu intenziviranje komunikacije s javnošću i aktivnosti programa *Outreach* u cilju olakšavanja pristupa informacijama o tim, ponekad složenim, zbivanjima u sudnici.

Služba za informisanje i komunikaciju s javnošću koristi različite vidove komunikacije za distribuiranje detaljnih i tačnih informacija o sudu i njegovom radu. Putem intervjua u medijima, susreta s predstavnicima građanskog društva i štampanog i digitalnog informativnog materijala, Služba za informisanje i komunikaciju s javnošću nastoji da javnost što bolje upozna sa sudskim postupcima i što detaljnije je informiše o mandatu suda.

Nakon ukidanja mera zaštite od virusa korona, aktivnosti programa *Outreach* SVK više nisu morale da se održavaju na daljinu. Tokom cele 2022, sud je

intenzivirao napore da izmeštene sudske postupke što više približi javnosti na Kosovu. Predstavnici suda održali su sastanke sa različitim subjektima na Kosovu, na kojima su odgovarali na njihova pitanja, slušali njihove stavove i mišljenja i objašnjavali šta se zbiva u sudnici. Na osnovu nekih od najčešće postavljenih pitanja na tim interaktivnim skupovima pripremljena su četiri nova informativna video-klipa, koji su snimljeni 2022. a biće emitovani na kosovskoj televiziji 2023. godine.

U nastojanju da doprinese izveštavanju o sudskim postupcima, Služba za informisanje i komunikaciju s javnošću održavala je nedeljne onlajn brifinge za medije, na kojima su portparoli SVK pružali informacije o najnovijim zbivanjima u protekloj nedelji i odgovarali na pitanja novinara, koji su brifinge mogli da prate na Kosovu, u regionu ili s nekog drugog mesta. SVK je 2022. izdao informativnu brošuru pod nazivom "SVK ukratko", u kojoj su na pristupačan i pregledan način iznete informacije o osnivanju suda, njegovoj strukturi i predmetima.

Portparol SVK Andela Grip na onlajn nedeljnom brifingu o postupcima

2.1 | Odnosi sa sredstvima javnog informisanja

U protekloj godini raslo je interesovanje medija za postupke pred SVK, naročito medija s Kosova i iz regiona. Novinari su najčešće bili zainteresovani za konkretne pojedinosti ili pitanja pokrenuta u sudskim podnescima, primedbe strana u postupku tokom javnih zasedanja i odluke o produženju pritvora, kao i za druga pitanja. U cilju podsticanja tačnog izveštavanja o sudskim postupcima, predstavnici SVK nastavili su da održavaju redovne sastanke s novinarima na Kosovu, na kojima su im pružali osnovne informacije o sudu. Između ostalog, održan je sastanak s glavnim urednicima najznačajnijih medijskih kuća na Kosovu.

Tokom 2022. predstavnici SVK su odgovorili na više od 250 medijskih upita i, kad god je to bilo moguće, davali intervjue za televiziju i radio. Predsednik i sekretar SVK i ove godine su održavale aktivne kontakte s medijima – predsednik je dala šest intervjua i objavila članak u dve kosovske medijske kuće.

Od polovine godine, nakon što su ukinute mere borbe protiv virusa korona, novinari i javnost mogli su da prate javna zasedanja iz galerije za posetioce, bez prethodnog prijavljivanja. Novinari su mogli da prate postupke i iz medijskog centra, u kojem imaju mogućnost da snimaju zasedanja. Zasedanja su uživo prenošena i na veb sajtu SVK, što je novinarima i drugim zainteresovanim omogućilo da onlajn prate postupak sa bilo kog mesta.

Predsednik Trendafilova tokom intervjua za Kosova Press, u septembru 2022.

Posetioci na SVK, u obilasku zgrade suda tokom Dana otvorenih vrata haških institucija, u oktobru 2022.

Skup u organizaciji programa Outreach u Bostanu, Kosovo, u martu 2022.

Skup u organizaciji programa Outreach u Peći, Kosovo, u martu 2022.

Skup u organizaciji programa Outreach u Ugljaru, Kosovo, u septembru 2022.

Dan otvorenih vrata haških institucija, u oktobru 2022.

2.2 | Program *Outreach*

Mandat SVK je da obezbede pravične, nepristrasne, nezavisne i bezbedne sudske postupke. Da bi omogućila javnosti na Kosovu i u regionu da prati i razume šta se dešava u Hagu, SVK vode intenzivan program *Outreach* pomoću kojeg održavaju dijalog s predstavnicima građanskog društva na Kosovu i u regionu.

Tim programa *Outreach* redovno organizuje skupove sa mladima, studentima, pravnicima, novinarima, predstavnicima različitih zajednica i drugima na Kosovu, na kojima sa učesnicima stupa u živu i interaktivnu diskusiju o radu suda. Od 2018. godine, program *Outreach* održao je 133 takva skupa u zajednicama širom Kosova. Tokom 2022, održana su 34 skupa programa *Outreach* s raznim grupama širom Kosova (u Ugljaru, Janjevu, Prizrenu, Gnjilanu, Ranilugu, Pasjanu, Letnici, Kamenici, Obiliću, Gračanici, Novom Brdu, Bostanu, Šilovu, Đakovici, Uroševcu, Mitrovici, Prištini, Peći, Štrpcu, Partesu), od kojih je deset održano onlajn.

Skupovi programa *Outreach* prilagođeni su interesovanju publike i na njima se, osim pregleda rada i postupaka, pružaju najnovije informacije o predmetima koji se vode pred sudom. Što je najvažnije, na tim skupovima tim programa *Outreach* ima priliku da direktno odgovori na pitanja i dileme učesnika.

U cilju približavanja što široj javnosti i povećanja uticaja svojih aktivnosti, tim programa *Outreach* snima video-klipove, koji se mogu videti na *YouTube* kanalu i vebsajtu SVK i emituju se na Kosovu, na albanskom i srpskom jeziku. Služba za informisanje i komunikaciju s javnošću snimila je 2022. godine nove video-klipove iz serije "Najčešća pitanja", koji obuhvataju neka od najčešće postavljanih pitanja na skupovima programa *Outreach*. Zajedno sa ta četiri nova video-klipa, SVK su do sada proizvela ukupno 16 informativnih video-snimaka, od kojih je deset emitovano ukupno 809 puta na kosovskoj televiziji,

dok je 12 dostupno na vebsajtu SVK, gde su do kraja 2022. pregledani više hiljada puta.

Ove godine, i predsednik SVK je veoma aktivno učestvovala u aktivnostima programa *Outreach* i održala je dva onlajn susreta sa predstavnicima sredstava javnog informisanja i građanskog društva na Kosovu. Na tim susretima upoznala je učesnike i novinare sa najnovijim zbivanjima u postupcima i odgovarala na njihova pitanja. Pored toga, u septembru 2022. otputovala je na Kosovo i tamo se u Prištini sastala sa predstavnicima građanskog društva i studentima prava, s kojima je razgovarala o mandatu suda, njegovom normativnom okviru i pitanjima vezanim za funkcionisanje SVK.

Potpisivanjem novog granta, Švajcarska je 2022. godine produžila svoju finansijsku podršku aktivnostima programa *Outreach* na Kosovu na još dve godine. Velikodušna pomoć koju Švajcarska pruža od januara 2018. godine omogućila je Specijalizovanim većima da stalno jačaju kontakte s javnošću i tako drže korak sa napredovanjem sudskih postupaka.

Skup programa *Outreach* na Kosovu, u decembru 2022.

2.3 | Saradnja sa organizacijama građanskog društva i Sudskom informativnom mrežom

SVK saraduju sa organizacijama građanskog društva u želji da informišu javnost o aktivnostima suda i uspostave kontakt sa subjektima koji su najviše lično zainteresovani za rad ovog suda. Od 2018. godine, SVK vodi redovan dijalog s nevladinim organizacijama iz Sudske informativne mreže, foruma od kojeg dobija povratne informacije o programu *Outreach* i informativnom materijalu i prezentacijama. Preporuke dobijene od organizacija građanskog društva su od neprocenjivog značaja za prilagođavanje programa potrebama ljudi na Kosovu i u regionu.

U oktobru 2022, sud je u Hagu organizovao radionicu za predstavnike nevladinih organizacija iz Sudske

informativne mreže. Predsednik i sekretar požejele su učesnicima dobrodošlicu i s njima razgovarale o tome kako da se javnost bliže upozna sa sudskim postupcima koji se vode na SVK. Predstavnicima nevladinih organizacija obratio se i specijalizovani tužilac i pružio im najnovije informacije o aktivnostima tužilaštva u sudskim postupcima.

Tokom sastanaka po grupama, predstavnici NVO su govorili o različitim aspektima programa *Outreach* i komunikacije s javnošću kako bi se iznašli novi načini da tačne informacije o sudu stignu do što šire publike na Kosovu i u regionu.

2.4 | Vebsajt SVK

Vebsajt SVK sadrži mnoštvo informacija na albanskom, srpskom i engleskom jeziku koje su dostupne svima koji žele da saznaju nešto više o sudu. Sve javne sednice emituju se naporedo na tri jezika suda, a podnesci strana u postupku, odluke, nalozi i presude sudija dostupni su u onlajn bazi podataka naslovljenoj "Javna sudska dokumentacija". Na stranici "Aktuelnosti" mogu se naći informacije o najnovijem razvoju događaja u postupcima kao i druge značajne vesti u vezi sa SVK, dok je na stranicama posvećenim predmetima dat sažet prikaz svakog predmeta, s linkovima za relevantne dokumente, transkripte i snimke suđenja dostupne na kanalu *YouTube*.

Mediji i drugi zainteresovani na vebsajtu takođe mogu naći druge informacije o sudu, uključujući linkove za informativne video-klipove i infografike, informacije o programu za učešće žrtava, izveštaje ombudsmana SVK i još mnogo toga.

Tokom 2022, na sajtu SVK bio je dostupan video-streaming sa 65 javnih zasedanja, sa simultanim prevodom na albanski, srpski i engleski. To su ujedno bile i najposećenije stranice na vebsajtu SVK, s preko 42.000 pregleda. To je manje nego 2021. godine, ali treba imati u vidu da je povećan broj pregleda snimaka javnih zasedanja na *YouTube* kanalu SVK, kojima se može pristupiti u svakom trenutku. Ukupan broj poseta vebsajtu SVK tokom 2022. povećao se za 10%, sa 718.000 pregleda.

YouTube kanal SVK posećen je preko 30.000 puta, što je skoro trostruko više nego 2021. Najpopularniji je bio kratki informativni video "Mandat Specijalizovanih veća Kosova", koji je imao više od 1.100 pregleda.

3 | Ombudsman Specijalizovanih veća Kosova

Ombudsman SVK samostalno nadzire, brani i štiti osnovna prava i slobode lica koja dolaze u kontakt sa SVK i ST. Osnivanjem Kancelarije ombudsmana unutar SVK i ST obezbeđen je dodatni stepen zaštite ljudskih prava licima koja dolaze u kontakt sa ovim ustanovama.

Ombudsman SVK je sudija iz Italije Pjetro Spera, imenovan u maju 2018. Mandat i zvanične funkcije ombudsmana definisani su članom 162 Ustava

Kosova, Zakonom o Specijalizovanim većima i Specijalizovanom tužilaštvu, Pravilnikom o postupku i dokazima i Poslovnikom o radu Specijalizovanog veća Ustavnog suda.

Tokom 2022. ombudsmanu su uložene tri pritužbe. Dosad su rešene dve, a jedna je još u postupku razmatranja.

Jedna pritužba je odbijena zato što podnosilac nije obrazložio niti pokazao da SVK ili ST imaju bilo kakvu ulogu u spornom pitanju. Drugi rešeni predmet je obustavljen jer je pritužba bila nepotpuna, a podnosilac nije odgovorio na zahtev ombudsmana da dostavi dodatne informacije i prekinuo je kontakt. Podnosioci pritužbi u ova dva predmeta obavesteni su o ishodu i dostavljeno im je detaljno obrazloženje odluke ombudsmana.

Od dana kada je imenovan, ombudsman je primio 22 pritužbe, od kojih je 20 rešeno.

U septembru 2022. ombudsman je završio sa ispitivanjem navoda iz jedne pritužbe podnete 2021. Podnosilac pritužbe, nekadašnji službenik ST, tvrdio je da je otkrivanjem njegovog imena na javnoj sednici i obelodanjivanjem odbrani, ST povredilo njegovo pravo na privatni i profesionalni život, njegovo pravo na život i pravo na život njegove porodice.

Ombudsman je konstatovao da je prvi aspekt pritužbe nedopušten i zaključio da ST nije povredilo osnovna prava podnosioca pritužbe kada je obelodanilo njegovo ime odbrani, budući da je to obelodanjivanje sprovedeno na poverljivoj osnovi. Redigovana verzija finalnog izveštaja o ovoj pritužbi dostupna je na veb sajtu SVK.

Tokom 2022, ombudsman je na veb sajtu SVK objavio pregled svih primljenih pritužbi. Pored toga, objavio je i integralne verzije svojih zaključaka o svim pritužbama na rad SVK ili ST.

Ombudsman Pjetro Spera

U skladu sa svojom nadzornom funkcijom, ombudsman je tokom cele godine konstruktivno pratio rad SVK i ST kako bi garantovao strogo poštovanje najviših standarda ljudskih prava. Naročito važno polje rada bila je saradnja sa Sekretarijatom i Upravom Pritvorske jedinice.

U aprilu i oktobru 2022. ombudsman je u dva navrata izvršio inspekciju u Pritvorskoj jedinici SVK, kako bi se uverio da se u njoj strogo poštuju ljudska prava, međunarodno pravo i prihvaćeni standardi postupanja sa pritvorenicima.

Tokom tih poseta, ombudsman se susreo i održao niz sastanaka nasamo s pritvorenicima. Na tim sastancima pritvorenici su imali priliku da govore o problemima s kojima se susreću u pogledu pritvorskih uslova. Po završenim inspekcijama, ombudsman je podneo izveštaje predsedniku i sekretaru.

Kancelarija ombudsmana je tokom cele godine aktivno radila na kontaktima s javnošću. Uz pomoć Službe Sekretarijata za informisanje i komunikaciju s javnošću, kancelarija ombudsmana uključila se u niz susreta u okviru programa *Outreach* sa organizacijama civilnog društva u regionu.

U aprilu 2022. ombudsman je bio domaćin kurtoaznog sastanka sa ministrom pravde Kosova i delegacijom Skupštine Kosova.

4 | Odeljenje za sudske poslove

Odeljenje za sudske poslove obezbeđuje pravnu i operativnu podršku sudu i stranama u postupku posredstvom radnih jedinica u svom sastavu: Službe za organizaciju rada u sudnici, Službe za prevođenje, Službe odbrane, Službe za učešće žrtava, Službe za pružanje zaštite i podrške svedocima i Uprave pritvorske jedinice.

Tokom cele godine, različite službe pomagale su u pripremama sednica, obezbeđivale simultano prevođenje, starale se za sigurnost i bezbednost svedoka, učešće svedoka u postupcima i za bezbedan i siguran pritvor osmorice optuženih u pritvorskom objektu SVK.

Tokom 2022. rad SVK obeležila su značajna dostignuća – izricanje prve dve prvostepene presude, i predaja dva predmeta pretresnim panelima.

4.1 | Služba za organizaciju rada u sudnici

Služba za organizaciju rada u sudnici zadužena je za obradu i distribuciju svih spisa kroz elektronski sistem SVK za organizaciju rada u sudnici *Legal Workflow*, a odgovorna je i za neke aspekte rada suda, uključujući izradu transkripata zasedanja u elektronskom sistemu *Transcend*. Služba za organizaciju rada u sudnici osim toga vodi i fizički repozitorijum dokumentacije.

Tokom 2022. održano je 71 zasedanje suda. Služba za organizaciju rada u sudnici obradila je i dostavila 327 transkripata sačinjenih tokom tih zasedanja na tri službena jezika SVK. Od tog broja, 190 su javni dokumenti i objavljeni su u rubrici „Javna sudska dokumentacija“ na vebajtu SVK.

Tokom godine, Služba za organizaciju rada u sudnici primila je, obradila i dostavila 1.928 podnesaka sa 1.428 priloga, koji zajedno imaju gotovo 100.000 strana. Ukupno 918 javnih podnesaka i priloga stavljeni su na uvid javnosti u rubrici „Javna sudska dokumentacija“.

Osim toga, 108 podnesaka nanovo je obrađeno i dostavljeno nakon što su postupajući paneli izdali naloge da im se stepen tajnosti izmeni u „javno“. Služba za organizaciju rada u sudnici obradila je ukupno 5.072 zahteva za prevođenje, a više od 200.000 dokumenata obelodanjeno je između strana u postupku.

Kontinuirano se radilo na poboljšanju elektronskog sistema za organizaciju rada u sudnici *Legal Workflow* kako bi se obezbedile neophodne tehničke alatke za potrebe strana u postupku i povećala efikasnost i pouzdanost sistema u uslovima intenzivne upotrebe. Do kraja godine, bilo je 348 korisnika sistema od čega 110 novih korisnika za koje je organizovana osnovna i napredna obuka za korišćenje sistema *Legal Workflow*. Pored toga, Služba za organizaciju rada u sudnici organizovala je podršku za 232 korisnika softvera *Transcend* koji omogućava doslovno beleženje zasedanja u realnom vremenu, u formi transkripta.

4.2 | Služba za prevođenje

Služba za prevođenje obezbeđuje usluge usmenog i pismenog prevođenja kako u sedištu suda u Hagu, tako i tokom misija.

Tokom 2022, Služba je prevela preko 15.500 stranica na tri službena jezika SVK, ali i na druge jezike kada je to bilo potrebno, i time doprinela neometanom i efikasnom radu Suda i njegovim spoljnim kontaktima. Pored toga što je prevela veliki broj podnesaka, uključujući i prevod prve presude SVK na albanski i srpski, Služba je prevodila nedeljne izveštaje, saopštenja za štampu i drugi materijal za informisanje javnosti, kao i uputstva za rad, izveštaje ombudsmana, prijave žrtava za učešće u postupcima i prepiske s trećim stranama.

U istom periodu, Služba je obezbedila simultano prevođenje tokom 71 sednice suda i na 46 nedeljnih brifinga za štampu, kao i simultano i konsekutivno prevođenje na sastancima u sedištu SVK i na

misijama u inostranstvu. Pored toga, osoblje Službe za prevođenje odgovaralo je i na *ad hoc* zahteve drugih službi za usmeno i pismeno prevođenje i druge jezičke usluge.

Radi povećanja kapaciteta potrebnih da ispuni sve veće zahteve za usluge usmenog i pismenog prevođenja, Služba za prevođenje organizovala je internu obuku osoblja u oblasti usmenog i pismenog prevođenja i revidiranja prevoda, a sprovela je i istraživanje tržišta kako bi identifikovala i testirala profesionalne prevodioce sa odgovarajućim stručnim znanjem i iskustvom. Taj projekat je i dalje u toku.

Tokom 2022, Služba za prevođenje prevela je preko 1.000 dokumenata na službene jezike suda i na druge jezike kada je to bilo potrebno.

4.3 | Služba odbrane

Služba odbrane rukovodi sistemom pravne pomoći za zastupanje osumnjičenih i optuženih koji su slabog ili delimično slabog imovinskog stanja. U okviru te funkcije, zajedno sa Službom za učešće žrtava, ova služba vodi Imenik branilaca i zastupnika koji imaju pravo zastupanja pred SVK. Krajem 2022, taj imenik, dostupan na veb sajtu SVK, obuhvatao je 119 branilaca i 85 lica koja imaju pravo zastupanja i kao specijalizovani branioci i kao zastupnici žrtava. Konkurs za uvršćenje u imenik je i dalje otvoren. Tokom 2022. nijedan optuženi nije koristio pravo na pravnu pomoć SVK.

Služba odbrane je neutralna i ne učestvuje u konkretnom vođenju bilo kog predmeta pred SVK. Ona deluje kao centar za kontakt sa Sekretarijatom o svim administrativnim pitanjima timova odbrane. Služba je pomagala svim timovima odbrane u podnošenju zahteva za prijem saradnika i upis u Imenik branilaca i zastupnika, i pripremi odgovarajuće dokumentacije u skladu s Direktivom o braniocima i zastupnicima. Služba odbrane starala se za to da se specijalizovani branioci i njihovi timovi što lakše uklope u sistem SVK. Zajedno sa Službom za organizaciju rada u sudnici, za njih je organizovala obuku i pristup sistemu *Legal Workflow*. Služba odbrane obezbedila je timovima odbrane i neophodnu kompjutersku opremu i kancelarijski prostor u objektu SVK.

Tokom godine, Služba odbrane je koordinirala testiranje sistema *Legal Workflow* u svim službama suda i analizirala rezultate. Služba je u okviru aktivnosti vezanih za taj sistem organizovala sastanke s korisnicima i usmeravala zahteve administratorima sistema.

Pored toga, Služba odbrane je organizovala komunikaciju timova odbrane sa državama, međunarodnim organizacijama i drugim institucijama u vezi sa zahtevima odbrane u pogledu istraga.

4.4 | Služba za učešće žrtava

Služba za učešće žrtava upravlja sistemom za učešće žrtava u postupcima pred SVK. Služba pruža pomoć i daje savete licima koja podnesu prijavu za učešće u nekom postupku u svojstvu žrtve, čuva njihove prijave kao poverljive, obrađuje ih na bezbedan način i podnosi ih panelu koji će o njima odlučivati. Kad se žrtvi odobri da učestvuje u postupku pred SVK, Služba za učešće žrtava stara se za to da žrtva bude valjano zastupana, pa u tu svrhu ažurira imenik advokata ovlašćenih da zastupaju žrtve. U taj imenik je krajem 2022. bilo upisano 115 zastupnika s pravom zastupanja žrtava u postupcima pred SVK. Služba za učešće žrtava vodi i sistem plaćanja za pravno zastupanje žrtava koje učestvuju u postupcima.

Žrtve koje učestvuju u postupcima pred SVK uživaju izvesna prava, kao što su pravo da budu obavestene, da im se prizna status žrtve, te pravo da dobiju naknadu štete. Ta prava one ostvaruju uz pomoć zastupnika žrtava, koji ih u svakom predmetu zastupa kao grupu. Zastupnik žrtava može da prisustvuje ročištima, podnosi odgovore na podneske strana u postupku i obavestava žrtve o toku postupka. Pored toga, zastupnik žrtava traži mišljenje žrtava, upozna se s njihovim problemima i iznosi ih pred sudiju.

Proteklu godinu obeležio je napredak u zastupanju i učešću žrtava u postupcima. Po preporuci Službe za učešće žrtava, sekretar je u predmetu protiv g. Pjetera Šalje dodelila zastupnika žrtava, čime je obezbeđeno zastupanje žrtava-učesnika u trećem postupku pred SVK. Porastao je i broj žrtava-učesnika. Tokom 2022. odobreno je učešće 40 novih žrtava u postupcima pred SVK, tako da je njihov ukupan broj u postupcima od 2020. dostigao 69: osam u predmetu protiv g. Saljiha Mustafe, osam u predmetu protiv g. Šalje i 53 u predmetu protiv g. Hašima Tačija i drugih.

U predmetu protiv g. Mustafe, prvom postupku pred SVK koji je prešao u fazu suđenja, mogla je da se prati konkretna primena punog spektra modaliteta učešća žrtava propisanog zakonskom regulativom. Zastupnica žrtava iznela je uvodno i završno izlaganje, podnosila je pismena i usmena izjašnjenja, ispitala svedoke, predlagala veštake i podnela zahteve za reparacije pretresnom panelu, a jedna od žrtava-učesnika iznela je svoje mišljenje i probleme pred panelom u sudnici.

Tokom 2022. broj žrtava koje učestvuju u postupku povećan je za 40 lica, pa je ukupan broj žrtava-učesnika dostigao 69.

4.5 | Služba za pružanje zaštite i podrške svedocima

Tokom 2022, Služba za pružanje zaštite i podrške svedocima starala se za bezbednost, fizičku i psihičku dobrobit, dostojanstvo i privatnost svedoka i žrtava koje učestvuju u postupku. Služba je omogućila bezbedno i blagovremeno pristupanje svedoka pred dva pretresna panela. Tokom godine, u predmetu protiv g. Mustafe sudu je pristupilo ukupno 19 svedoka i jedna žrtva, dok su u predmetu protiv g. Gucatija i g. Haradinaja sudu pristupila tri svedoka. Služba za svedoke je obezbedila neophodnu podršku, zaštitu i druge vrste pomoći tokom njihovog svedočenja, istovremeno se pripremajući za svedočenje novih svedoka i žrtava u predmetu protiv g. Šalje.

Između ostalog, Služba za svedoke je organizovala i koordinirala logistička pitanja vezano za putovanja svedoka, kako bi oni bezbedno stigli do mesta na kome su svedočili. To je zahtevalo blisku saradnju sa državom domaćinom i drugim relevantnim organima. Služba je procenjivala potrebe svedoka i obaveštavala ih o uslovima putovanja i kalendaru svedočenja. Po potrebi, svedoci su sprovedeni uz pratnju ili im je organizovano dodatno obezbeđenje. Tokom godine, ukupno 30 svedoka je sprovedeno uz pratnju ove Službe. Tokom boravka u mestu gde su svedočili, svedoci su stalno imali na raspolaganju osoblje Službe i medicinsku, psihološku i svaku drugu potrebnu podršku. Svi svedoci su bili upoznati sa sudnicom na jeziku koji razumeju, a tokom boravka bili su im pokriveni troškovi i sve vreme im je na raspolaganju bila kulturološki prilagođena podrška. Tokom godine, ukupno 123 radna dana Službe bila su posvećena podršci i pomoći svedocima.

Služba za svedoke nastavila je s psihološkim ocenama svedoka i pružanjem individualne psihološke podrške i savetovanja pre i tokom njihovog svedočenja. Tokom 2022. Služba je organizovala 110 interakcija psihologa sa 22 svedoka i jednom žrtvom. Učestalost i intenzitet podrške veoma su se razlikovali od svedoka do svedoka i zavisili su pre svega od kliničke

procene nivoa osetljivosti svedoka i potrebnih mera podrške. Po nalogu pretresnog panela u predmetu protiv g. Mustafe, jedan svedok je svedočio u sudnici uz prisustvo stručnjaka Službe za psihosocijalnu podršku.

Služba za svedoke starala se za bezbednost lica koja su svedočila, po potrebi u saradnji sa stranom u postupku koja ih je pozvala, kao i za bezbednost svedoka i njihovih porodica za koje je procenjeno da su izloženi povećanom riziku zbog svedočenja. Na zahtev sudije za prethodni postupak i pretresnog panela, Služba je vršila i individualne procene rizika za svedoke i po potrebi preporučivala primenu zaštitnih mera u sudnici. Služba je takođe preporučivala i specijalne ili zaštitne mere u sudnici da bi se zaštitili posebno osetljivi svedoci i njihovo dostojanstvo i privatnost tokom postupka. U tom pogledu, služba je nastavila saradnju s relevantnim lokalnim i međunarodnim partnerima.

Služba za svedoke je u 2022. omogućila da 22 svedoka i jedna žrtva, za koje je obezbedila podršku i zaštitu, blagovremeno pristupe sudu.

4.6 | Uprava pritvorske jedinice

Uprava pritvorske jedinice rukovodi i upravlja pritvorskim objektom SVK koji se nalazi u okviru jednog holandskog zatvora u Hagu. Uprava se stara za bezbednost i sigurnost pritvorenika i garantuje poštovanje njihovog dostojanstva i njihovih prava u skladu s Pravilnikom SVK o pritvoru, najboljim iskustvima iz prakse i svim relevantnim međunarodnim standardima. Tokom 2022. u pritvorskom objektu SVK bilo je smešteno osam pritvorenika.

Tokom 2022. Uprava pritvorske jedinice predano je radila na održavanju standarda rada iz perioda pre pandemije izazvane virusom korona, i istovremenoj primeni inovacija uvedenih tokom pandemije. Pored mogućnosti da pritvorenici lično prisustvuju zasedanjima suda, tehnološka rešenja koja su uvedena da bi se omogućilo prisustvo pritvorenika putem video-veze koriste se i dalje.

SVK predano rade na tome da pritvorenicima obezbede dovoljno vremena i sredstava za pripremu odbrane u skladu s najboljom praksom u toj oblasti. Pored tradicionalnih poseta i razmene dokumenata, pritvorenicima je bio obezbeđen specijalno osmišljen sistem razmene podataka i mogućnost sastajanja s braniocima putem video-veze.

Slično tome, u nastojanju da im se omoguće svrsishodni kontakti s porodicom i prijateljima, ostavljena je mogućnost posete putem video-veze i nakon što su lične posete članova porodice i drugih posetilaca ponovo odobrene od jula 2021.

Tokom 2022. ostvaren je veći broj poseta i nezavisnih kontrola da bi se obezbedilo poštovanje prava pritvorenika. U mesecu martu, predstavnici Međunarodnog komiteta crvenog krsta lično su došli u inspekciju pritvorskog objekta. Cilj je bio da se ocene uslovi pritvora u odnosu na međunarodne standarde, što je takođe u skladu sa pravnim okvirom SVK. Tokom takvih poseta, MKCK održava individualne sastanke s pritvorenicima SVK. Ombudsman SVK došao je u drugi i treći obilazak radi ocene uslova u pritvoru, u skladu s Pravilnikom o postupku i dokazima.

Tokom 2022. Uprava pritvorske jedinice organizovala je više od 880 poseta članova porodice i drugih posetilaca u pritvorskom objektu SVK.

Pritvorski objekat SVK

5 | Odeljenje za administraciju

Odeljenje za administraciju obezbeđuje stručnu administrativnu i tehničku podršku SVK i ST posredstvom Kadrovske službe, Službe za informacionu tehnologiju, Službe za održavanje i zajedničke poslove, Službe za obezbeđenje i sigurnost, Službe za finansije i budžet i Službe za nabavke.

U prvoj polovini 2022, nakon što je država domaćin ukinula sve restrikcije u vezi s virusom korona, osoblje SVK nastavilo je rad bez ograničenja u zgradi suda. Aktivnosti odeljenja za administraciju bile su koncentrisane na organizaciju sudskih postupaka, uključujući omogućavanje hibridnih aktivnosti u sudnici, podršku u korišćenju elektronskog sistema za organizovanje rada u sudnici *Legal Workflow* i izvršenje odluka sudije za prethodni postupak i

panela Apelacionog suda, dok je Služba za obezbeđenje i sigurnost uspešno organizovala hitne posete pritvorenih lica Kosovu iz razloga humanosti, koje su obavljene pod nadzorom.

U svojstvu poverenika SVK za sprečavanje svih vidova prevare, načelnik Odeljenja za administraciju je, zajedno s internim revizorom i administrativnim referentom, u okviru Akcionog plana za sprečavanje svih vidova prevare organizovao za osoblje obuku o informisanosti u oblasti sprečavanja prevara. Obukom sprovedenom tokom 2022. godine obuhvaćeno je 92% zaposlenih u SVK i ST.

Do kraja protekle godine, SVK i ST su takođe završili popis osnovnih sredstava i celokupnog inventara.

5.1 | Kadrovska služba

Kadrovska služba pruža podršku, savete i usluge svim zaposlenima u SVK i ST. Tokom godine, Kadrovska služba je ispunjavala svoja zaduženja tako što je pomagala prilikom izbora i angažovanja novih kadrova, radila sa zaposlenima i savetovala ih o širokom spektru kadrovskih pitanja, od kompenzacije i beneficija do dobiti i zdravstvenog osiguranja, pružala podršku zaposlenima i rukovodiocima u postupku obnavljanja ugovora, ocenjivanja radnog učinka i organizovala programe obuke i druge mogućnosti za lični razvitak zaposlenih.

Tokom godine objavljena su tri opšta konkursa za zaposlene i jedan konkurs za stažiste. Kadrovska služba dobila je ukupno 1.449 prijava od 685 kandidata (261 žene i 424 muškaraca). Na konkurs za stažiste stiglo je 292 prijave od 104 kandidata (62 žene i 42 muškarca). Broj novozaposlenih u 2022. je 55, od kojih je 31 žena i 24 muškarca, dok je broj primljenih stažista 33, od kojih su 24 žene a 9 muškarci. Ukupan broj zaposlenih u SVK i ST povećan je sa 268, koliko ih je bilo na dan 31. decembra 2021. na 276 na dan 31. decembra 2022. Od 204 zaposlenih u SVK, 101 su žene, a 103 muškarci, dok su u ST od 72 zaposlena 29 žene, a 43 muškarci.

Tokom 2022. četiri države članice EU (Bugarska, Nemačka, Mađarska i Irska) i dve treće države kontributora (Švajcarska i SAD) detaširale su u SVK i ST 10 zaposlenih, kao i specijalizovanog tužioca.

Kadrovska služba je i tokom godine jačala postojeće interne procedure i dodatno proširila automatizaciju kako bi povećala svoju efikasnost u pružanju usluga. Služba je u oktobru učestvovala na skupu o zapošljavanju i talentima, a u okviru manifestacije Mir i pravda u ekosistemu grada Haga održala je radionicu o svom programu za stažiste. U skladu s predanošću najviših rukovodilaca integraciji rodne perspektive u SVK i ST, Kadrovska služba je posvetila pažnju tim pitanjima u sklopu obuke novih kadrova i obuke članova komisija za izbor novih zaposlenih. U saradnji s Kabinetom sekretara, Kadrovska služba je nastavila da ažurira interne propise.

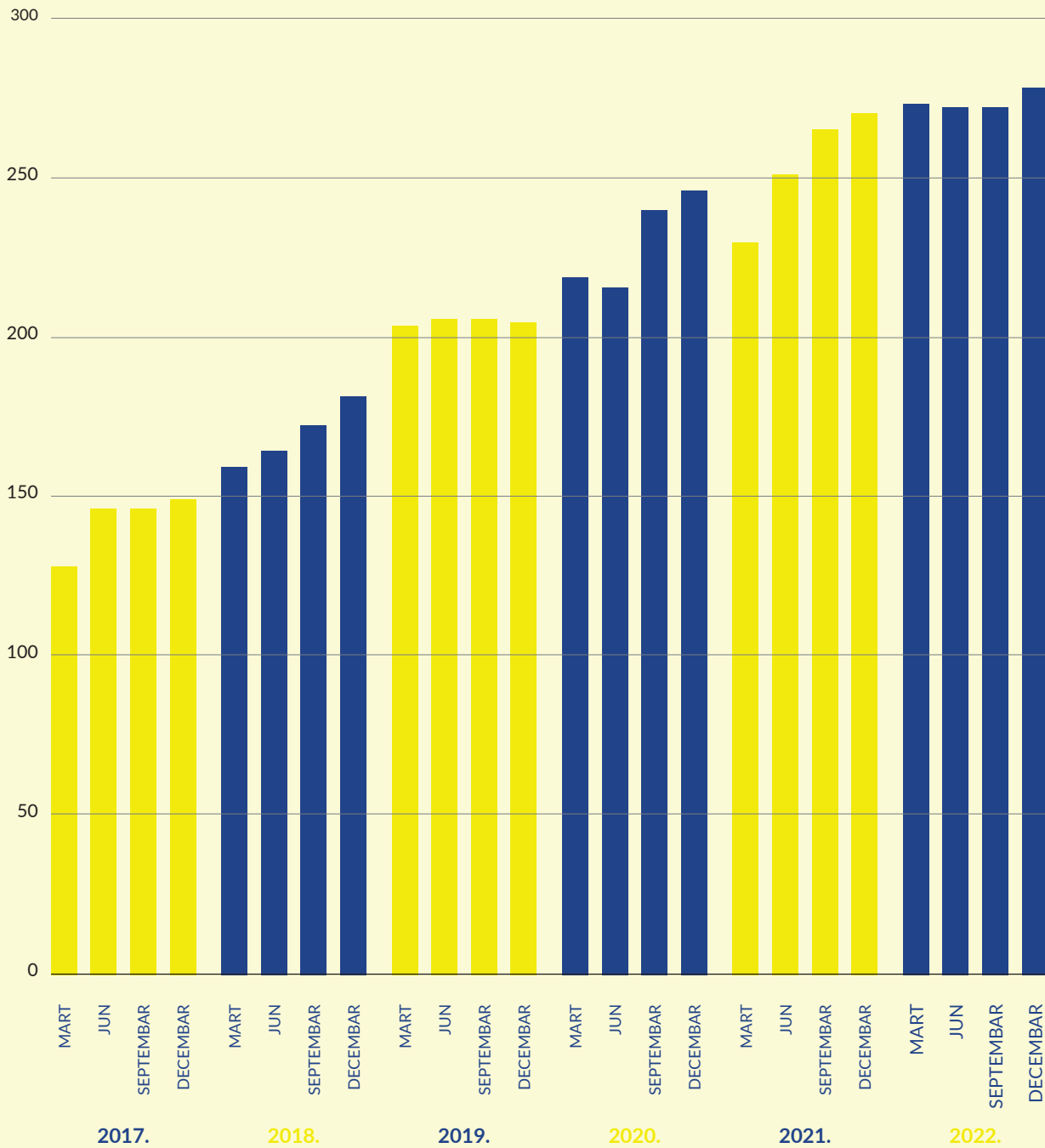
U novembru 2022, nakon konsultacija s predsednikom i specijalizovanim tužiocem, a po dobijanju primedbi Predstavničkog tela zaposlenih SVK i ST, sekretar je usvojila izmenjeni Pravilnik za zaposlene.

U skladu s prioritetima definisanim za 2022. godinu, Kadrovska služba je organizovala orijentaciju za nove kadrove, obuku i usavršavanje u oblasti radnog učinka, kao i kurseve srpskog i albanskog jezika i informacione tehnologije. Pored toga, kroz pristup digitalnoj platformi za edukaciju, zaposlenima je omogućeno pohađanje 85 kurseva iz raznih oblasti, kao što su rukovođenje i upravljanje, komunikacije i dobit zaposlenih. Uz podršku najviših rukovodilaca, s naglaskom na značaju nulte tolerancije prema svim oblicima uznemiravanja, Kadrovska služba se pobrinula da gotovo 100% svih zaposlenih u SVK i ST završe obuku o prevenciji psihičkog i seksualnog uznemiravanja i o nesvesnim predrasudama, različitosti i inkluziji.

U sklopu dužnosti da vodi brigu o dobiti zaposlenih, služba je nastavila s podrškom tokom pandemije virusa kovid i nakon povratka u kancelarije. Za sve zaposlene organizovane su informativne prezentacije o virusu kovid u prisustvu lekara. Kadrovska služba je tokom cele godine nastavila da pruža usluge psihološkog savetovanja i brige o dobiti.

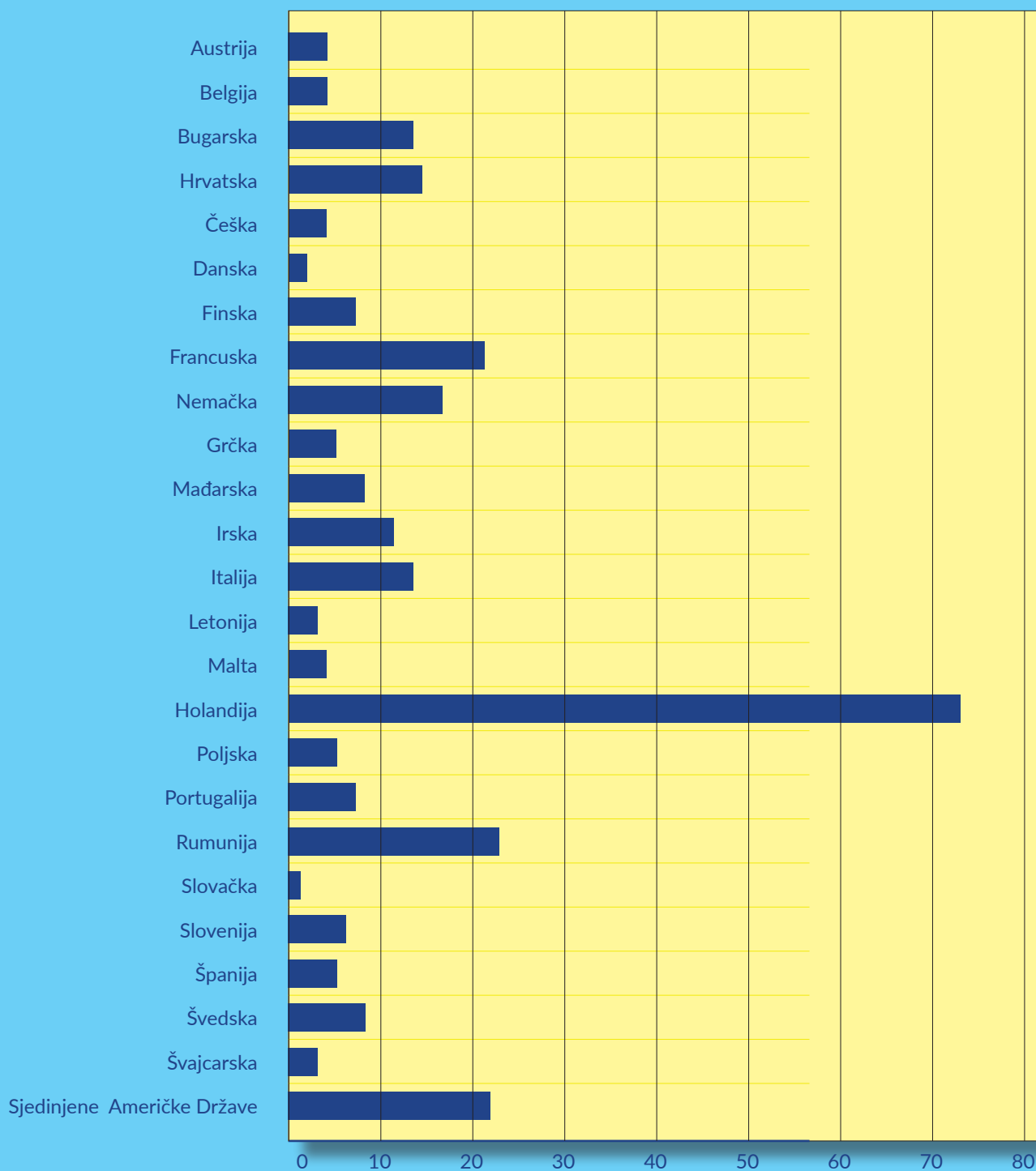
Radi ostvarenja cilja najviših rukovodilaca da obezbede sigurno i inkluzivno radno okruženje i podignu nivo informisanosti, Kadrovska služba je organizovala programe obuke o prevenciji psihološkog i seksualnog uznemiravanja i nesvesnim predrasudama, različitosti i inkluziji, koje je tokom 2022. završilo gotovo 100% zaposlenih.

Ukupan broj zaposlenih u SVK i ST

Zastupljenost zaposlenih u SVK i ST po državama 31. Decembar 2022.

5.2 | Služba za informacionu tehnologiju

Služba za informacionu tehnologiju obezbedila je tehničku podršku tokom 62 dana kombinovanog rada u sudnici, tokom kojih je generisano i obrađeno više od 5.000 audio-vizuelnih zapisa na sva tri službena jezika suda, što ukupno obuhvata 9TB podataka. Na kombinovanim sednicama prisutni u sudnici radili su zajedno s onima koji se priključuju putem video-veze, što je po potrebi podrazumevalo opremu za bezbedan video telekonferencijski prenos od kuće. Osim na sednicama suda, tehnička podrška je u 2022. godini pružana i tokom brifinga za medije, kao i prilikom postavljanja 220 snimaka suđenja na kanal *YouTube*. Služba se pored toga bavila pribavljanjem rezervnih delova za hitne intervencije u slučaju otkazivanja opreme, kako bi se izbegli prekidi sudskih postupaka, imajući u vidu da SVK ima samo jednu sudnicu.

Softver koji se najviše koristi u SVK je elektronski sistem za rad u sudnici *Legal Workflow*. To je namenski izrađena aplikacija kroz koju se beleže i distribuiraju sve sudske aktivnosti i komunikacije. Broj korisnika tog sistema, kao i broj podnesaka, odluka, prevoda i obelodanjenih dokaza značajno je porastao.

Samo tokom 2022. kroz sistem *Legal Workflow* obelodanjeno je 200.000 novih dokumenata. U nastojanju da odgovori na povećane zahteve i omogući korisnicima da ispune sudske rokove, Služba je bila na raspolaganju i van redovnog radnog vremena. Osim toga, Služba je radila na razvoju softvera za svoje potrebe, njegovom testiranju i puštanju u rad u skladu s najboljom postojećom praksom u pogledu razvoja i životnog ciklusa softvera.

Služba za informacionu tehnologiju pružila je podršku velikom broju korisnika, kojih je bilo približno 400. Istovremeno, Servisna služba radila je na kontinuiranom obnavljanju, zameni i rashodovanju opreme krajnjih korisnika u skladu s principima upravljanja opremom i njenim vekom trajanja.

Tokom 2022. Služba za informacionu tehnologiju započela je proces obnavljanja opreme kroz kanale EU za nabavku robe i namenske ugovore za opremu većih razmera, kao što su sistemi za čuvanje podataka. Da se osetljivo stručno znanje ne bi širilo van institucije, sistemi se grade, konfiguriraju i puštaju u rad interno. Postavljen je novi zaštitni zid (*firewall*), dodatno ojačan softverom koji omogućava veću kontrolu i vidljivost nad svim pojedinačnim serverima i desktop računarima. Služba za informacionu tehnologiju razvila je plan kreiranja rezervnih, odnosno bekap kopija i definisala kriterijum za najveći dozvoljeni gubitak podataka, koji se sada koristi prilikom kreiranja politike upravljanja informacijama u SVK.

Da bi predupredila posledice tehničkih kvarova, a s obzirom da na tržištu vlada velika potražnja za kapacitetima i opremom, Služba je prilagodila tehnologiju, ugovore i upravljanje zalihama tako da se koristi jednostavnim rešenjima i oslanja na upotrebu viškova i korišćenih rezervnih delova.

5.3 | Služba za održavanje i zajedničke poslove

Služba za održavanje i zajedničke poslove zadužena je za efikasno i kvalitetno održavanje objekta SVK i ST u cilju obezbeđenja kvalitetnog radnog prostora za zaposlene i posetioce. To uključuje rešavanje pitanja u vezi s nekretninama u saradnji sa državom domaćinom, održavanje i izgradnju objekata i planiranje radnih prostorija. Služba takođe organizuje usluge kao što su ishrana zaposlenih, prijem gostiju i higijena, a stara se i o administrativnim uslugama protokola, poštanskim i dostavnim uslugama, transportu, putovanjima i logistici i tesno saraduje sa Službom za obezbeđenje i sigurnost i Protokolom.

I tokom 2022. Služba za održavanje i zajedničke poslove revnosno je primenjivala fizičke mere prilagođavanja prostorija u skladu sa ograničenjima zbog virusa korona. Primena preventivnih mera i mera za smanjenje rizika i prilagođavanje prostorija bili su od ključnog značaja da bi se omogućilo praćenje sudskih sednica iz galerije za posetioce i prostorija namenjenih predstavnicima medija.

Tokom godine, Služba za održavanje i zajedničke poslove blisko je saradivala sa Centralnom agencijom Vlade Holandije za nepokretnosti na izradi nacrtu novog ugovora za održavanje objekta SVK i ST, što je dovelo do uspešnog sklapanja ugovora o pružanju usluga održavanja objekta, koji je na snazi od septembra 2022. do kraja 2025. Novi ugovor obuhvata sve aspekte održavanja objekta, kao što su građevinski radovi, informacione tehnologije i audiovizuelni sistemi, kao i održavanje svih sistema bezbednosti i zamenu određenih struktura kao što su sistem grejanja i ventilacije, dok istovremeno predviđa izvođenje radova po potrebi.

U 2022. godini Služba za održavanje i zajedničke poslove sklopila je nov ugovor o održavanju objekta SVK i ST koji je na snazi od septembra 2022. do kraja 2025.

5.4 | Služba za obezbeđenje i sigurnost

Tokom 2022. Služba za obezbeđenje i sigurnost nastavila je da definiše, primenjuje i prati efikasnost uspostavljenih mehanizama zaštite kako bi identifikovala i otklonila bezbednosne i sigurnosne rizike. Služba je u tom cilju obavljala širok spektar aktivnosti. Tokom sudskih sednica, bila je zadužena za mere obezbeđenja u sudnici i galeriji za posetioce, kao i za obezbeđenje pritvorenika u zgradi Suda.

Ukidanjem mera uvedenih zbog virusa korona u državi domaćinu i u većem broju država članica EU, nastavljene su redovne operativne aktivnosti. U sklopu edukacije osoblja o mogućim rizicima i merama za njihovo ublažavanje, organizovane su vaninstitucionalne obuke kao što je *Hostile Environment Awareness Training* i drugi programi stručne obuke.

Budući da je efikasno kadrovsko planiranje ključno za rad Službe za obezbeđenje i sigurnost, kao najmnogoljudnije službe u SVK i ST, tokom 2022. godine izvršene su pripreme za podršku suđenju sa više optuženih u kratkom roku, a broj zaposlenih održan je na nivou koji je potreban za izvršenje zadataka.

Osim što se starala za to da se u objektu poštuju sve zakonom propisane mere bezbednosti, Služba za obezbeđenje i sigurnost je u saradnji sa spoljašnjom partnerskom organizacijom sprovela detaljnu procenu rizika na radnom mestu. Tokom godine, Služba je održavala efikasnu saradnju sa organima reda države domaćina. Pored toga, u skladu sa odlukama postupajućih panela, Služba za obezbeđenje i sigurnost je u kratkom roku isplanirala, sprovela i nadzirala pet poseta pritvorenika Kosovu iz razloga humanosti.

Ostvarena je podrška sudskim aktivnostima, zajedno sa obezbeđenjem pritvorenika u sudnici, sa stopostotnim uspehom i bez ikakvih incidenata.

5.5 | Služba za finansije i budžet

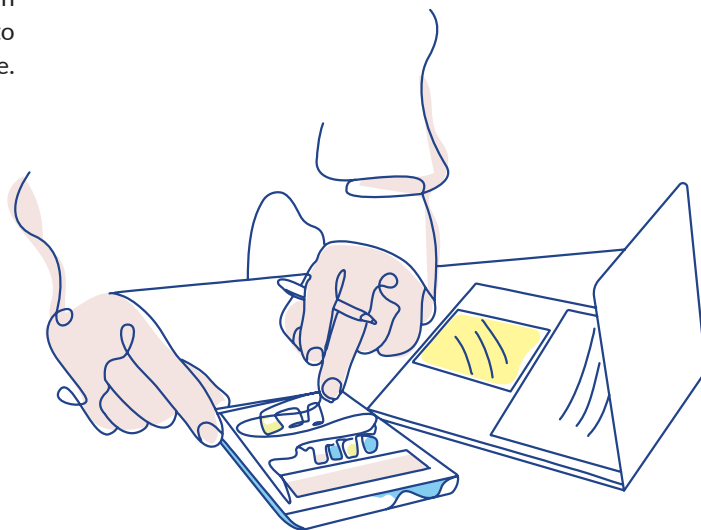
Služba za finansije i budžet pomaže sekretaru u finansijskom upravljanju i raspolaganju sredstvima dodeljenim SVK, u skladu sa internim finansijskim propisima i propisima i pravilima EU, kao i u zaštiti od finansijskih rizika.

I tokom 2022. Služba za finansije i budžet radila je na ostvarivanju svedene i samostalne uprave i uspostavljanju stabilnog finansijskog poslovnog toka, kojim se obezbeđuje racionalno finansijsko poslovanje. Pored toga, tokom protekle godine ažurirani su jedna administrativna direktiva i tri operativna uputstva o postupcima koji utiču na finansijska pitanja. Radi usavršavanja procedura i stručnosti, Služba za finansije i budžet je organizovala internu obuku za osoblje o najvažnijim aspektima finansijskih tokova u SVK i ST.

Specijalizovana veća su nastavila da upravljaju sredstvima dobijenim od država članica EU tokom 2022. u skladu s petim Sporazumom o grantu, koji je sekretar ispred SVK i ST potpisala s Evropskom komisijom za period od 15. juna 2021. do 14. juna 2023, u ukupnom iznosu od 103.279.698 evra. Pored sredstava dobijenih od EU, SVK su dobila i sredstva od vlade Švajcarske, u iznosu od 147.000 evra, namenjena aktivnostima programa *Outreach* u 2022. i 2023. godini. Tokom 2022. Služba za finansije i budžet izvršila je više od 3.500 finansijskih operacija, od budžetskih obaveza do isplata, što prevazilazi broj operacija izvršenih prethodne godine.

Tokom 2022. podnet je periodični izveštaj o trećem Sporazumu o grantu za period od 15. juna 2021. do 14. juna 2023, kao i završni izveštaj o Sporazumu o grantu sa vladom Švajcarske za aktivnosti programa *Outreach* u 2020. i 2021. godini. Pravila upravljanja SVK, ali i činjenica da SVK dobijaju finansijska sredstva od EU, nalažu da se i internom revizijom i preko spoljne revizorske firme redovno vrše nezavisne provere budžetskih rashoda SVK. Ni 2022. prilikom revizija i provera rashoda nisu utvrđene nikakve nepravilnosti. Služba za finansije i budžet nastavila je i produbila plodnu saradnju sa Službom Evropske komisije za instrumente spoljne politike i tako doprinela efikasnom nadziranju i raspoređivanju finansijskih sredstava SVK.

Tokom 2022. Služba za finansije i budžet nastavila je rad na uspostavljanju stabilnog finansijskog toka kojim se obezbeđuje racionalno upravljanje sredstvima dobijenim iz EU i Švajcarske.

5.6 | Služba za nabavke

Služba za nabavke stara se o tome da sva roba, usluge i radovi potrebni da bi SVK i ST ostvarili svoj mandat budu na raspolaganju blagovremeno i da se nabave po optimalnoj ceni. Kako je nabavka jedna od oblasti javnog sektora u kojima važe najstroža pravila, nabavke za SVK i ST redovno podležu strogim kontrolama i revizijama.

Tokom 2022. Služba za nabavke nastavila je da radi na optimizaciji upotrebe budžetskih sredstava za buduće nabavke, svesna da se time ne sme ugroziti mandat SVK i ST. Uporedo s tim, Služba je nastojala da potencijalnim partnerima razjasni osobenosti i uslove važećih postupaka za tendere, ali se trudila i da što većem broju preduzeća, bez obzira gde im je sedište, pruži priliku za saradnju sa SVK i ST.

Istovremeno, Služba za nabavke organizovala je obuku za osoblje SVK i ST kako bi se postupak sklapanja ugovora i istraživanja tržišta odvijao dosledno i u skladu sa strogim pravilima. Služba za nabavke garantuje poštovanje proverenih iskustava iz prakse i umanjuje rizik nepridržavanja relevantnih pravila i propisa o nabavkama, rukovodeći se naročito Praktičnim vodičem za ugovorne procedure Službe EU za spoljno delovanje, koji je osnovni dokument za režim nabavke, ali i internim uputstvima i smernicama. Tokom 2022. Služba je razvijala komercijalniji pristup poslovanju u okviru Suda, kako bi prepoznala mogućnosti za obezbeđivanje maksimalnog kvaliteta u odnosu na cenu i tako dostigla najviše standarde u oblasti nabavki.

Tokom 2022. godine, SVK i ST zaključili su više od 110 ugovora za nabavku razne robe i pružanje usluga u vrednosti višoj od 15,5 miliona evra.

6 | Služba za internu reviziju

Interna revizija doprinosi odgovornom institucionalnom upravljanju SVK i ST time što sprovodi razne kontrole i izveštava sekretara o njihovim rezultatima. Zahvaljujući tome, SVK i ST mogu dodatno da unapređuju svoje interne procedure. Preporuke se daju rukovodiocima, a interni revizor proverava njihovu primenu prilikom naknadne kontrole. Revizor se pridržava međunarodnih profesionalnih standarda unutrašnje kontrole i finansijskih propisa EU i predlaže mere za bolje upravljanje.

Tokom 2022, u skladu s godišnjim planom, izvršeno je sedam revizija o rashodima blagajne, troškovima pravne pomoći i pritvora, penzionom fondu i grantu dobijenom od vlade Švajcarske. Interni revizor je izvršila osam revizija kako bi kontrolisala primenu preporuka proisteklih iz ranijih revizija. Osim poslova vezanih za reviziju, interni revizor je učesvovala i u obučavanju osoblja na temu borbe protiv raznih vidova prevare.

Prilikom svake revizije, interni revizor ocenjuje efikasnost sistema unutrašnje kontrole. Unutrašnjim kontrolama rizici se svode na minimum, a obezbeđuje se tačnost dokumentacije, unapređuje efikasnost u radu i sprovođenje internih uputstava, propisa i pravila.

Integracija rodne perspektive u SVK i ST

1 | Integracija rodne perspektive i pariteta u SVK i ST

Najviši rukovodioci SVK i ST nastavili su da se zalažu za sigurno i inkluzivno radno okruženje, posebno putem primene mera saobraznih načelu da je na radnom mestu ili u vezi s poslom zabranjen svaki oblik diskriminacije, uznemiravanja ili zloupotrebe ovlašćenja ili položaja, uključujući psihičko, seksualno i rodno uznemiravanje, kao i fizičko odnosno verbalno zlostavljanje. Te mere su podrazumevale usvajanje Direktive o zaštiti od uznemiravanja na radu, u okviru koje su svi zaposleni završili prilagođenu obuku, i nastojanja da se među zaposlenima dostigne rodni paritet.

Direktiva o zaštiti od uznemiravanja na radu

Nakon što je 2019. usvojena Strategija za sprečavanje uznemiravanja na radu, protekle godine okončane su konsultacije i izrada nacrtu Direktive o zaštiti od uznemiravanja na radu. Uz konsultacije s najvišim rukovodstvom SVK i ST, Predstavničkim telom zaposlenih i Kontakta za rodna pitanja, kao i na osnovu stručnih saveta nezavisnog stručnjaka za sprečavanje uznemiravanja, sekretar je 21. decembra 2022. usvojila Direktivu o zaštiti od uznemiravanja na radu.

Ta direktiva učvršćuje nultu toleranciju SVK i ST za sve oblike uznemiravanja, ističe značaj prevencije i reagovanja na uznemiravanje i podstiče kulturu međusobnog poštovanja na Sudu. Pored toga, njome su utvđeni i postupci za neformalno rešavanje, kao dopuna formalnim postupcima, koji su predviđeni Pravilnikom za zaposlene i drugim internim propisima o disciplinskom postupku.

Direktiva o zaštiti od uznemiravanja predviđa dva neformalna mehanizma za rešavanje konflikata – interno rešavanje i medijaciju. Interno rešavanje porazumeva pomoć neposredno pretpostavljenog ili načelnika Kadrovske službe, dok medijacija uključuje nezavisne spoljašnje posrednike.

Kako bi se rukovodioci osposobili za tu dodatnu odgovornost u rešavanju konflikata, direktivom je predviđena obuka tih kadrova. Pored toga, na osnovu iste usvojene direktive uvedeno je i izveštavanje na godšnjem nivou o anonimnim statističkim podacima o učestalosti uznemiravanja.

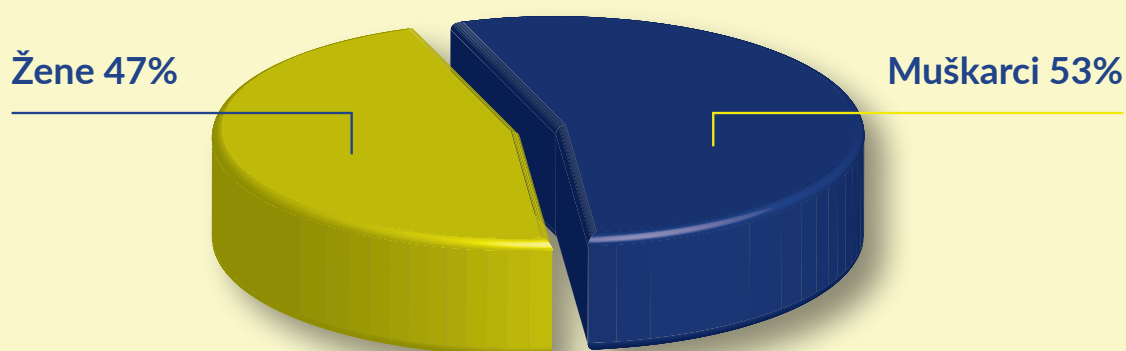
Prilagođena obuka i savetovanje

Tokom 2022, s ciljem produbljivanja znanja zaposlenih u SVK i ST o propisima, politici nulte tolerancije i zajedničkim vrednostima, Kadrovska služba i Kontakt osoba za rodna pitanja saradivali su s iskusnim instruktorima na razvoju programa obuke za prevenciju psihičkog i seksualnog uznemiravanja i podsvesne pristrasnosti. Obuka je bila interaktivna, a osoblje je učilo kako da prepozna ponašanje koje predstavlja zlostavljanje, koje vrste uznemiravanja postoje i kako u okviru propisa SVK i ST treba postupiti u slučaju nedozvoljenog ponašanja. Kurs „Prevencija psihičkog i seksualnog uznemiravanja“, koji je uveden 2021, organizovan je i tokom 2022, a osim rukovodećih kadrova namenjen je svim zaposlenima. Tokom 2022. uveden je nov obavezni kurs pod nazivom „Podsvesna pristrasnost, različitost i inkluzija“, koji su do kraja godine završili gotovo svi zaposleni.

Povratne informacije koje su dobijene nakon obuke pokazuju da su zaposleni zahvalni prvenstveno zbog toga što su dobili informacije o tome kako da prepoznaju uznemiravanje u početnoj fazi, a potom i kako da reaguju na njega. Kada je u pitanju podsvesna pristrasnost, naglasili su da im je obuka pomogla da kod sebe prepoznaju takvu pristrasnost i shvate kako da se s njom izbore.

Rodna zastupljenost u SVK i ST

31. Decembar 2022.

SVK i ST su nastavili da podstiču zaposlene da učestvuju u jednonedeljnoj obuci namenjenoj kontakt-osobama za rodna pitanja u organizaciji Direktorata EU za planiranje i vođenje civilnih operacija pri Službi Evropske komisije za instrumente spoljne politike i Akademije Folke Bernadot, pod nazivom „Integracija rodne perspektive u obuku o Zajedničkoj bezbednosnoj i odbrambenoj politici“.

Psihološko savetovalište, gde je osoblje moglo da se obrati za stručnu pomoć i savete, bilo je na raspolaganju zaposlenima tokom cele godine, dok su najviši rukovodioci pružali podršku svim nastojanjima da se za zaposlene obezbedi potrebna pomoć u 2022.

Do kraja 2022. skoro svi zaposleni u SVK i ST završili su specijalno osmišljene i obavezne kurseve „Prevenција psihičkog i seksualnog uznemiravanja“ i „Podsvesna pristrasnost, različitost i inkluzija“.

Postizanje rodnog pariteta

Kao i prethodnih godina, redovno su prikupljeni i analizirani zasebni podaci po rodovima, kako bi se pratio napredak u postizanju i održavanju rodnog pariteta na svim nivoima organizacije. Ključnu ulogu u tim nastojanjima imala je Kadrovska služba, stavljanjem naglaska na integraciju rodne perspektive u orijentacionu obuku novih kadrova. Ta obuka bila je na raspolaganju tokom godine i svim komisijama za zapošljavanje.

Još od 2018. godine, zastupljenost žena među novim saradnicima SVK i ST kontinuirano je u porastu: godine 2018, samo 29% novog osoblja bile su žene; u 2019, taj procenat je porastao na 34%, a 2020. je dostignut rodni paritet među novozaposlenima. Taj trend se nastavio i tokom 2021, kada su 56% novih saradnika bile žene, a tako je ostalo i u 2022.

U 2022. rodni paritet u SVK postignut je kako na rukovodećim i stručnim poslovima, tako i među svim zaposlenima. Prvo je, u martu 2022, broj zaposlenih na rukovodećim i stručnim poslovima bio 45 žena i 45 muškaraca, a potom, početkom avgusta 2022, na SVK je ukupan broj zaposlenih bio 101 žena i 101 muškarac.

Do kraja 2022, 55% zaposlenih na rukovodećim i stručnim poslovima činile su žene, a 45% muškarci. Na nivou sekretarskih i asistentskih mesta, rodna zastupljenost je u 2022. bila prilično uravnotežena, sa 45% žena i 55% muškaraca. Što se tiče ukupnog broja zaposlenih na SVK, ravnopravna rodna zastupljenost je očuvana do kraja godine, kada su osoblje činile 101 žena i 103 muškarca.

Specijalizovano tužilaštvo je tokom 2022. postiglo rodni paritet među zaposlenima na sekretarskim i asistentskim poslovima, dok se na rukovodećim i stručnim poslovima taj odnos malo popravio od 2021, i sada ga čini 40% žena i 60% muškaraca. Tokom godine, zastupljenost žena među svim zaposlenima u ST porasla je za 2%, tako da je ukupan postotak žena do kraja godine bio 40%. Na dan 31. decembra 2022, 47% od svih zaposlenih na SVK i ST bile su žene, a 53% muškarci. To je neznatan porast zastupljenosti žena u odnosu na 2021, kada su žene činile 46% zaposlenih, a muškarci 54%. Pored toga, u tri od pet imenovanih pretresnih panela žene su predsedavajući sudije, a u sastavu više od dva panela žene sudije čine većinu.

Najviši rukovodioci SVK i ST od osnivanja suda zagovaraju integraciju rodne perspektive radi bolje rodne zastupljenosti. Zahvaljujući tome, postignut je napredak u rodnom paritetu. Krajem 2020, 38% zaposlenih bile su žene, a 62% muškarci; krajem 2021, 46% zaposlenih bile su žene, a 54% muškarci. U avgustu 2022. u SVK je postignut pun rodni paritet.

2 | Kontakt za rodna pitanja

Postojanje Kontakta za rodna pitanja SVK i ST svedoči o nastojanju najviših rukovodilaca da održe i poboljšaju inkluzivni karakter ove organizacije.

Tokom 2022. Kontakt osoba za rodna pitanja organizovala je niz aktivnosti – na primer, onlajn proslavu Međunarodnog dana žena. Ovogodišnja tema bila je „ukidanje predrasuda“, a zaposleni su zamoljeni da pošalju kratke video zapise u kojima na različite načine opisuju situacije u kojima su se zahvaljujući nekom kolegi ili kolegici osetili cenjenim i prihvaćenim. Video zapisi su prikazani tokom proslave, nakon čega su prisutni slušali muziku i družili se onlajn.

Kontakt osoba za rodna pitanja je organizovala i radionice o podsvesnoj pristrasnosti, koje su tokom 2022. pohađali svi zaposleni. Osim toga, kontakt-osoba za rodna pitanja dala je stručno mišljenje o Direktivi o zaštiti od uznemiravanja koju je sekretar usvojila 21. decembra 2022.

Kontakt-osoba za rodna pitanja starala se i za redovno ažuriranje interne veb-stranice zanimljivim člancima i linkovima na opštije događaje vezane za rodnu perspektivu.

Tokom cele godine, kontakt-osoba za rodna pitanja održavala je komunikaciju s kontakt-osobama za rodna pitanja iz drugih međunarodnih organizacija u Hagu i s njima razmenjivala znanje i iskustva o merama koje su se u praksi pokazale kao najbolje za uvažavanje rodne perspektive, i učestvovala je na trodnevnom godišnjem skupu savetnika u oblasti ljudskih prava i rodnih pitanja u okviru zajedničke bezbednosne i odbrambene politike Evropske unije u organizaciji EFAS-a.

Tokom ta tri dana, održana su izlaganja o nizu tema relevantnih i za savetnike za rodna pitanja pri različitim misijama i organizovane su radionice o uvažavanju rodne perspektive. Konačno, Kontakt osoba za rodna pitanja učestvovala je u šestonedeljnom intenzivnom programu rukovođenja za žene pod nazivom „Here She Comes!“

Kontakt osoba za rodna pitanja

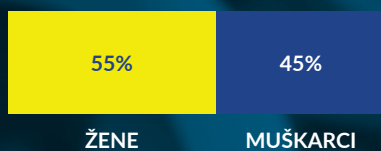

SVK

SEKRETARSKI I ASISTENSKI POSLOVI

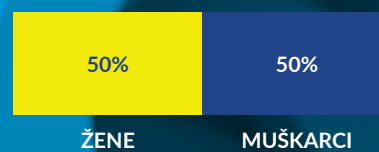

RUKOVODEĆI I STRUČNI POSLOVI

ST

SEKRETARSKI I ASISTENSKI POSLOVI

RUKOVODEĆI I STRUČNI POSLOVI

Specijalizovano tužilaštvo

Proteklu godinu obeležili su krupni koraci ka ispunjenju mandata Specijalizovanih veća i Specijalizovanog tužilaštva, s težištem, pre svega, na žrtvama, koje su konačno, posle više od dve decenije, mogle pred sudom da posvedoče o onome što su videli ili same preživele, pretrpele i propatile. Prva dva suđenja su okončana; prve dve presude su izrečene i prvi postupci uspešno završeni. Pored toga, godina koja sledi biće podjednako dinamična jer slede još dva suđenja u kojima će još žrtava dobiti priliku da pred SVK javno ispričaju šta su doživeli, pretrpeli i videli.

SVK su važan forum za ostvarivanje pravde za žrtve jer predstavljaju bezbedno okruženje u kojem svedoci mogu otvoreno da govore o zločinima koje su videli ili preživele, bez straha od pretnji ili odmazde. Ipak, čak i danas, nakon mnogo godina ćutanja, potrebna je izuzetna hrabrost tih žrtava da istupe i progovore. Specijalizovano tužilaštvo ne bi moglo da krivično goni odgovorna lica da nije hrabrosti mnogih žena i muškaraca koji su saradivali u istragama na Kosovu i šire, svedočili o događajima, ispričali svoje priče i priče svojih bližnjih i, pre svega, ukazali poverenje ovoj instituciji i uzdali se u to da će ona dovesti do ostvarenja pravde.

Aleks Vajting, vršilac dužnosti specijalizovanog tužioca

Zato moramo učiniti sve što je u našoj moći da u sudnici iznesemo na videlo zločine počinjene nad tim ljudima, a da one koji snose najveću odgovornost izvedemo pred lice pravde.

Tokom više od četiri godine, od maja 2018. do novembra 2022, na čelu Specijalizovanog tužilaštva nalazio se specijalizovani tužilac Džek Smit. Njegov doprinos je neizmeran. Istrage je predvodio ličnim primerom – pažljivim nadzorom pri angažovanju visoko stručnog osoblja, prikupljanjem, analizom i obelodanjanjem dokaza, kao i pisanjem optužnica. Zahvaljujući njegovoj upornosti, Specijalizovano tužilaštvo je ispunilo svoje dosadašnje zadatke. Kao vršilac dužnosti specijalizovanog tužioca, nameravam da nastavim rad tužioca Smita i što je ekspeditivnije moguće usmerim rad Specijalizovanog tužilaštva ka ispunjenju njegovog mandata.

Osim toga, želim da se zahvalim svim državama članicama EU, pa i našoj državi domaćinu – Holandiji – i državama kontributorima – Norveškoj, Švajcarskoj i SAD, za to što nastavljaju da obezbeđuju neophodna sredstva i podršku vladavini prava kako bi omogućile rad SVK i ST. Takođe sam zahvalan Misiji Evropske unije za vladavinu prava na Kosovu (Euleks) i njenom šefu Larsu-Gunaru Vigemarku za logističku i operativnu podršku koju su tokom protekle godine pružili osoblju ST. Zahvalan sam i kolegama iz ST, kako sadašnjim, tako i bivšim, kao i zaposlenima u SVK, a posebno predsednici Ekaterini Trendafilovoj i sekretaru Fidelmi Donlon, na istrajnosti i bezrezervnoj posvećenosti, bez kojih ne bismo mogli da ostvarimo ovakav napredak.

Aleks Vajting
vršilac dužnosti specijalizovanog tužioca

Decembar 2022.

2 | Mandat ST

Specijalizovano tužilaštvo osnovano je 1. septembra 2016. u Hagu, na osnovu amandmana na Ustav Kosova i Zakona o Specijalizovanim većima i Specijalizovanom tužilaštvu, koje je Skupština Kosova usvojila 3. avgusta 2015.

Prema Zakonu o SVK i ST, Specijalizovano tužilaštvo je ovlašćeno da krivično goni državljane Kosova, odnosno Savezne Republike Jugoslavije, ili lica koja su izvršila krivična dela na štetu državljana Kosova ili Savezne Republike Jugoslavije za krivična dela koja su započeta ili izvršena na Kosovu, a u vezi s radnjama koje su opisane u Izveštaju Saveta Evrope iz januara 2011. godine pod nazivom „Nečovečno postupanje s ljudima i nedozvoljena trgovina ljudskim organima na Kosovu u periodu od tri godine, od 1. januara 1998. do 31. decembra 2000.“

Ambasador Klint Vilijamson

Specijalizovana veća i Specijalizovano tužilaštvo osnovani su po završetku jedne ranije istrage koju je sproveda Specijalna istražna radna grupa (SIRG), a preuzeli su njeno osoblje i njen mandat. SIRG je osnovana da obavi istragu i, ukoliko to bude opravdano, krivično goni pojedince po navodima o krivičnim delima iznetim u Izveštaju Saveta Evrope. SIRG je bila nezavisno telo, sa nadležnošću i pravnim ovlašćenjima koji su proisticali iz odluke Saveta EU kojom je osnovan Euleks, Misija EU za vladavinu prava na Kosovu.

Istragu Specijalne istražne grupe predvodio je Klint Vilijamson, tužilac iz Sjedinjenih Država i bivši ambasador SAD za ratne zločine. On je u julu 2014. izvestio da se za dalju istragu mora osnovati sud.

Specijalizovano tužilaštvo je nezavisna institucija, čiju nezavisnost garantuje Zakon na osnovu koga je i osnovana. Stoga ST ima obavezu da deluje nezavisno od SVK i svih drugih tužilaca na Kosovu. Specijalizovanom tužiocu i osoblju ST Zakon takođe nalaže da ne traže niti primaju instrukcije od bilo koje vlade ili drugog izvora.

U okviru svojih nadležnosti, Specijalizovana veća imaju primat nad svim drugim sudovima na Kosovu. Specijalizovana veća ili ST mogu u bilo kojoj fazi istrage ili postupka da nalože da se postupak iz njihove nadležnosti preuzme od svakog drugog tužioca ili suda na teritoriji Kosova i prosledi Specijalizovanim većima ili Specijalizovanom tužilaštvu.

Specijalizovani tužilac je ovlašćen da ispituje žrtve, svedoke i osumnjičene i da sačini zapis njihovih izjava; vrši uviđaje, prikuplja dokaze, obezbeđuje veštačenje prikupljenih dokaza i, po potrebi, obavlja druge istražne aktivnosti; traži pomoć trećih država i međunarodnih organizacija ili drugih tela, i preduzima istražne radnje u skladu s Pravilnikom o postupku i dokazima.

3 | Ostvarivanje mandata

Tokom 2022. Specijalizovano tužilaštvo je ekspeditivno vodilo postupke krivičnog gonjenja, kada su okončana suđenja u dva predmeta. Osim toga, ST je učestvovalo u pretpretresnim postupcima u druga dva predmeta, ispunjavalo obavezu obelodanjivanja i uspešno vodilo istrage.

Postupak koji je ST vodilo protiv vođa Udruženja ratnih veterana Oslobođilačke vojske Kosova, Hisnija Gucatija i Nasima Haradinaja, uspešno je okončan. Optuženi su oglaseni krivim za ometanje pravde, zastrašivanje svedoka i povredu tajnosti postupka i osuđeni na kaznu zatvora u trajanju od po četiri i po godine i novčanu kaznu od po 100 evra.

Sud je zaključio da su radnje optuženih „izvršene u opštoj klimi zastrašivanja svedoka“; da su se vlasti na Kosovu i Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju godinama hvatali u koštac s fenomenom zastrašivanja svedoka koji se „ozbiljno odražavao na istrage i procesuiranje krivičnih dela“ i da su optuženi „to vrlo dobro znali“.

Nakon izricanja presude, specijalizovani tužilac Džek Smit obavezao se da će nastaviti uporan rad na istragama i krivičnom gonjenju svih slučajeva zastrašivanja svedoka, odmazde nad svedocima i ometanja pravde.

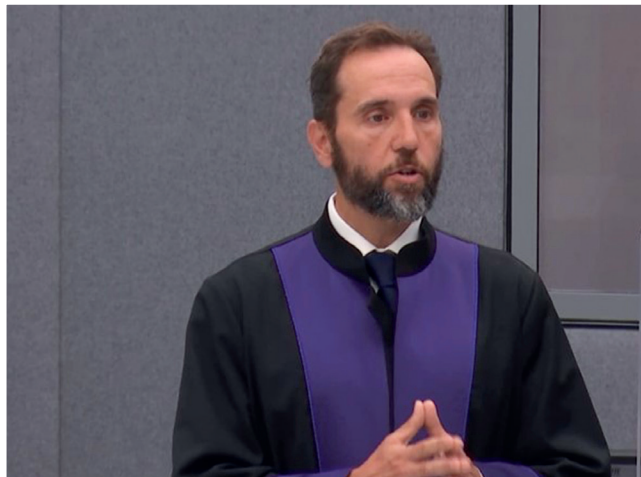
U prvom redu, sleva nadesno: tužioci Sezari Mihalčuk, Filipo de Miničis i Silvija D'Askoli

U drugom redu: v.d. specijalizovanog tužioca Aleks Vajting

Suđenje gospodi Gucatiju i Haradinaju počelo je 7. oktobra 2021, a postupak izvođenja dokaza okončan je 3. februara 2022. Tužilaštvo je izvelo četiri svedoka. Iznošenje završnih izlaganja trajalo je od 14. do 17. marta 2022, a presuda je izrečena 18. maja 2022, nakon ukupno 32 dana suđenja. Odbrana je uložila žalbu na presudu, a predžalbena konferencija održana je 5. jula 2022. Žalbeni pretres trajao je od 1. do 2. decembra 2022. Specijalizovano tužilaštvo je tokom 2022. podnelo 23 podneska.

Okončan je i krivični postupak protiv Saljiha Mustafe, koji je oglašen krivim za ratne zločine proizvoljnog lišavanja slobode, mučenja i ubistva po osnovu individualne krivične odgovornosti i krivične odgovornosti pretpostavljenog za zločine koje su izvršili određeni pripadnici OVK nad licima zatočenim u selu Zlaš na Kosovu. Sve žrtve su bile Albanci s Kosova. Gospodin Mustafa je osuđen na kaznu zatvora u trajanju od 26 godina.

U izjavi povodom izricanja presude, vršilac dužnosti specijalizovanog tužioca Aleks Vajting je rekao da je pravda pobedila i odao priznanje hrabrosti svedoka koji su svedočili na sudu.

Specijalizovani tužilac Džek Smit u sudnici

Reagovanje specijalizovanog tužioca na presudu u predmetu protiv Gucatija i Haradinaja

U izjavi povodom izricanja presude u predmetu protiv Hisnija Gucatija i Nasima Haradinaja, specijalizovani tužilac Džek Smit naveo je da je pravda zadovoljena, da su g. Gucati i g. Haradinaj oglašeni krivim nakon transparentnog, pažljivog i pravičnog suđenja, i da će ST nastaviti sa energičnim istragama i krivičnim gonjenjem svih slučajeva zastrašivanja svedoka, odmazde nad svedocima ili ometanja pravde.

„ Specijalizovana veća Kosova imaju jedinstvenu mogućnost da obezbede pravdu za žrtve, jer predstavljaju sigurno mesto na kome svedoci mogu otvoreno da govore o zločinima koje su videli ili pretrpeli pre više od 20 godina,“ rekao je specijalizovani tužilac. „Zastrašivanje ili odmazda nad svedocima po mom mišljenju predstavljaju teško krivično delo koje je usmereno protiv same suštine ove institucije, odnosno njene sposobnosti da omogući pravdu i vladavinu prava. Ako vam je namera da zastrašite svedoke ovog suda ili izvršite odmazdu nad njima, daću sve od sebe da za to odgovarate pred sudom.“

Suđenje g. Mustafi počelo je 15. septembra 2021, a ST je okončalo izvođenje dokaza 4. februara 2022. Dokaze kojima se pobijaju dokazi odbrane ST je izvelo 1. juna 2022, a dokazni postupak je okončan 20. juna 2022. Završna izlaganja izneta su od 13. do 15. septembra 2022, nakon čega je presuda izrečena 16. decembra 2022. ST je saslušalo ukupno 14 svedoka i podnelo 54 podneska u ovom predmetu u 2022. godini.

Specijalizovano tužilaštvo se pripremalo i za suđenje Pjeteru Šalji, koji se po četiri tačke optužnice tereti za više ratnih zločina, a to su proizvoljno lišavanje slobode, surovo postupanje, mučenje i ubistvo, koji su izvršeni približno od 17. maja 1999. do 5. juna 1999. nad licima zatvorenim u fabrici metala u mestu Kukeš u Albaniji.

ST je podnelo pretpretresni podnesak 28. januara 2020. Sudija za prethodni postupak predao je predmet pretresnom panelu 21. septembra 2022, a konferencija za pripremu suđenja održana je 18. i 19. oktobra 2022. Tokom godine održane su i tri statusne konferencije, a ST je u tom predmetu podnelo 124 podneska.

Tokom 2022. vođen je i pretpretresni postupak protiv bivšeg predsednika Kosova Hašima Tačija, Kadrija Veseljija, Redžepa Seljimija i Jakupa Krasnićija, koji se terete po šest tačaka optužnice za zločine protiv čovečnosti – progon, zatvaranje, drugi nehumani postupci, mučenje, ubistvo i prisilni nestanak lica – i po četiri tačke optužnice za ratne zločine – protivzakonito ili proizvoljno hapšenje i lišavanje slobode, surovo postupanje, mučenje i ubistvo.

Prvi red, sleva nadesno: tužioci Filipo de Miničis, Gaja Pergolo i Eva Vajler

Drugi red: v.d. specijalizovanog tužioca Aleks Vajtng

U optužnici se tvrdi da su ti zločini počinjeni najkasnije od marta 1998. do kraja septembra 1999, i to na više mesta na Kosovu, kao i u Kukešu i Cahanu u Albaniji. Kako se dalje navodi, pripadnici OVK su te zločine izvršili nad stotinama civila i lica koja nisu učestvovala u neprijateljstvima.

Optužnica tereti g. Tačija, g. Veseljija, g. Seljimija i g. Krasnićija po osnovu individualne krivične odgovornosti za zločine koji su počinjeni u kontekstu nemeđunarodnog oružanog sukoba na Kosovu, i koji su bili deo šireg i sistematskog napada na lica pod sumnjom da su protivnici OVK.

ST je podnelo pretpretresni podnesak 17. decembra 2021, a njegovu ažuriranu verziju 24. februara 2022. Dodatno izmenjenu optužnicu ST je podnelo 30. septembra 2022.

V.d. specijalizovanog tužioca Aleks Vajting u sudnici

U prethodnom postupku se vodila intenzivna rasprava o velikom broju pitanja, između ostalog o dvomesečnom preispitivanju mera pritvora za optužene koje je predviđeno normativnim okvirom SVK. Tužilaštvo je pobijalo zahteve za privremeno puštanje na slobodu, tvrdeći u nizu podnesaka da postoji realna opasnost da bi optuženi sa slobode mogli ometati postupke pred sudom i vršiti pritisak na svedoke.

Reagovanje vršioca dužnosti specijalizovanog tužioca na presudu u predmetu Mustafa

U izjavi povodom izricanja presude u predmetu protiv Saljiha Mustafe, vršilac dužnosti specijalizovanog tužioca Aleks Vajting rekao je da je to "pobeda pravde" i odao priznanje hrabrosti svedoka. "Ova presuda predstavlja pobedu za pravdu, a naročito za žrtve Saljiha Mustafe i njihove porodice, koji su svi kosovski Albanci, čije su lične tragedije u središtu ovog predmeta i koji su više od dve decenije bili izloženi patnjama zbog dela g. Mustafe."

„Svedočenje tih svedoka, koji su verovali da će Specijalizovana veća sprovesti pravdu, bilo je od ključne važnosti za ovu presudu i ja im čestitam na izuzetnoj hrabrosti da stupe pred sud i svedoče. Osnivanje Specijalizovanih veća Kosova omogućilo je tim žrtvama da ispričaju svoje priče i dođu do pravde,“ rekao je vršilac dužnosti specijalizovanog tužioca Aleks Vajting.

ST je pored toga ispunjavalo obavezu obelodanjivanja utvrđenu Pravilnikom o postupku i dokazima pred SVK i dostavilo odbrani podatke o prvih 40 svedoka koje će pozvati da svedoče.

U okviru ovog predmeta, tokom godine je održano šest statusnih konferencija, sednica o predlogu koji je ST podnelo u vezi sa protokolom za postupanje s poverljivim informacijama i stupanje u kontakt sa svedocima, kao i konferencija za pripremu suđenja, a ST je podnelo 235 podnesaka.

Tokom 2022, ST je nastavilo da poziva svedoke, uključujući i bivše pripadnike OVK, na informativne razgovore u Hag i Prištinu, obavljalo informativne razgovore, pregledalo dokumentarne dokaze prikupljene tokom istrage i pripremalo ih za obelodanjivanje i saradivalo sa relevantnim vlastima, međunarodnim organizacijama i državama na dobijanju saglasnosti za upotrebu njihovih dokumenata na sudu i pozivanje lica povezanih s njima da svedoče pred sudom.

Tužilac Valerija Boliči

Brifing za diplomate i Outreach

Tokom 2022, Specijalizovano tužilaštvo je održalo niz brifinga za diplomate iz država članica EU i trećih država kontributora kako bi ih obavestilo o radu ST, izazovima s kojima se ST suočava i načinima na koje bi međunarodna zajednica mogla da podrži rad ST.

U junu 2022, specijalizovani tužilac Džek Smit je, zajedno s predsednicom Ekaterinom Trendafilovom i sekretarom Fidelmom Donlon, razgovarao s predstavnicima Komiteta EU za civilne aspekte upravljanja krizama. U novembru 2022, vršilac dužnosti specijalizovanog tužioca Aleks Vajting i vršilac dužnosti zamenika specijalizovanog tužioca Vard Ferdinanduse su se, zajedno s predsednicom SVK Ekaterinom Trendafilovom i sekretarom Fidelmom Donlon, sastali u Hagu s diplomatama iz država članica EU i trećih država kontributora. Dosadašnja i buduća podrška šire međunarodne zajednice od ključne je važnosti za rad ST.

Specijalizovani tužilac Džek Smit je u oktobru 2022. razgovarao o radu ST s predstavnicima nevladinih organizacija sa Kosova i iz Srbije koje čine deo Informativne mreže programa Outreach SVK.

4 | Specijalizovani tužilac Džek Smit

Džek Smit je obavljao dužnost specijalizovanog tužioca od 7. maja 2018. do 18. novembra 2022. U tom periodu, predvodio je istrage ST i postupak u prva dva predmeta pred Specijalizovanim većima. Službu je napustio da bi prešao na mesto specijalnog tužioca zaduženog za tekuće krivične istrage u SAD, na koje ga je imenovao glavni državni pravobranilac SAD Merik B. Garland.

Pre nego što se priključio ST, g. Smit je bio potpredsednik i načelnik Odeljenja za parnice Korporacije bolnica Amerike, najveće nevladine organizacije za zdravstvenu zaštitu u Sjedinjenim Državama. Na tom položaju je bio od septembra 2017.

Od februara 2015. do avgusta 2017, g. Smit je bio na dužnosti prvog pomoćnika državnog tužioca Sjedinjenih Država i vršilac dužnosti tužioca za Srednji okrug u Tenesiju.

Od 2010. do 2015, g. Smit je bio načelnik Odeljenja za borbu protiv korupcije Ministarstva pravde SAD, zadužen za kompleksne predmete u vezi s korupcijom širom Sjedinjenih Država.

Od 2008. do 2010, g. Smit je bio koordinator istraga u Tužilaštvu Međunarodnog krivičnog suda (MKS). U tom svojstvu on je bio zadužen za osetljive istrage protiv funkcionera stranih država i pripadnika paravojnih jedinica zbog ratnih zločina, zločina protiv čovečnosti i genocida.

Gospodin Smit je u MKS prešao iz Tužilaštva SAD za Istočni okrug Njujorka, gde je devet godina obavljao različite dužnosti, uključujući dužnost načelnika za krivične predmete i zamenika načelnika krivičnog odeljenja. Kao načelnik Odeljenja za krivične predmete, g. Smit je vodio tim od oko 100 tužilaca zaduženih za niz različitih oblasti, uključujući javnu korupciju, terorizam, krivična dela nasilja i organizovani kriminal, kao i privredni kriminal i krupne finansijske malverzacije.

Pre stupanja na dužnost pomoćnika državnog tužioca SAD, g. Smit je pet godina obavljao dužnost pomoćnika okružnog tužioca u Njujorku, gde je radio u odeljenjima tog tužilaštva za seksualne delikte i nasilje u porodici.

Gospodin Smit je diplomirao pravo na Univerzitetu Harvard i na Državnom univerzitetu Njujorka u Onionti, a tokom karijere je primio niz priznanja, između ostalog priznanje Centra za pravdu Tenesija kao *pro bono* tužilac godine, nagradu direktora Ministarstva pravde SAD, nagradu Državnog tužioca SAD za zasluge u službi, naradu za mlade federalne tužioce Federalne advokatske komore, priznanje Čarls Rouz Asocijacije Istočnog okruga, medalju Henri L. Stimson Advokatske komore okruga Njujork i učešće u Vaserstinovom programu na pravnom fakultetu Univerziteta Harvard.

Specijalizovani tužilac Džek Smit

5 | Rukovodeći kadar Tužilaštva

Na čelu Specijalizovanog tužilaštva je tim iskusnih tužilaca koji imaju radno iskustvo kako iz svojih nacionalnih pravosudnih sistema, tako i na međunarodnim sudovima.

Vršilac dužnosti specijalizovanog tužioca je Aleks Vajting, francuski i američki državljanin, koji ima veliko iskustvo kao tužilac kako u domaćem tako i u međunarodnom pravosuđu, uključujući rad na MKS i MKSJ, a takođe i istaknutu akademsku karijeru.

Gospodin Vajting, diplomac Koledža Jejl i pravnog fakulteta na Univerzitetu Jejl, pridružio se ST sa pravnog fakulteta harvardskog univerziteta, gde je radio kao profesor praktične nastave od 2013. godine.

U Tužilaštvu MKS radio je od 2010. do 2013, najpre kao koordinator za istrage zadužen za nadzor svih istraga, a zatim kao koordinator tužilaštva nadležan za celokupnu oblast krivičnog gonjenja.

Na MKSJ, g. Vajting je od 2002. do 2007. bio glavni tužilac na suđenju Fatmiru Ljimaju, Isaku Muslljiuu i

Vršilac dužnosti zamenika specijalizovanog tužioca i načelnik Odeljenja za istrage je Vard Ferdinanduse, državljanin Holandije s diplomom pravnih nauka i doktoratom na temu primene međunarodnog krivičnog prava u nacionalnom pravosuđu, koji je odbranio na Univerzitetu u Amsterdamu. Gospodin Ferdinanduse je objavio niz radova iz oblasti nacionalnog i međunarodnog krivičnog prava, a predavao je i međunarodno i evropsko krivično pravo na Univerzitetu u Groningenu, s težištem na međunarodnoj saradnji u krivičnim pitanjima.

Kao tužilac u Nacionalnom javnom tužilaštvu u Roterdamu, g. Ferdinanduse je radio na krivičnim predmetima, postupcima ekstradicije i istragama međunarodnih zločina genocida, ratnih zločina, mučenja, piraterije i terorizma. Na dužnost u ST stupio je nakon suđenja za let MH17, na kome je bio glavni tužilac.

Aleks Vajting, vršilac dužnosti specijalizovanog tužioca

Haradinu Balji, kao i glavni tužilac na suđenju Milanu Martiću i Dragomiru Miloševiću.

Pre rada na MKSJ, g. Vajting je bio savezni tužilac SAD, prvo pri Upravi za građanska prava Krivičnog odeljenja u Vašingtonu, a zatim u kancelariji Državnog pravobranioca SAD u Bostonu, Masačusets, sa težištem na organizovanom kriminalu i korupciji.

Vard Ferdinanduse, v.d. zamenika specijalizovanog tužioca

U Specijalizovanom tužilaštvu rade dva viša tužioca: Alan Tiger i Kler Loson. Alan Tiger, državljanin SAD, ima bogato radno iskustvo u SAD i na MKSJ. Gospodin Tiger je učestvovao i na prvom suđenju pred MKSJ, protiv Duška Tadića, i na poslednjem, u kome je okrivljeni bio Ratko Mladić. Takođe je obavljao dužnost višeg tužioca na suđenjima Anti Gotovini, Radovanu Karadžiću, Momčilu Krajišniku, Darku Mrđi i Biljani Plavšić.

Gospodin Tiger je obavljao dužnost saveznog tužioca u Upravi za građanska prava Krivičnog odeljenja Ministarstva pravde SAD od 1987. do 1994, gde je krivično gonio odgovorne za dela nasilja na rasnoj osnovi i dela policijske brutalnosti širom zemlje, na primer u predmetu u kome je oštećeni bio Rodni King.

Diplomirao je na Univerzitetu Kalifornije u Los Anđelesu, a doktorirao pravo na Univerzitetu u Santa Klari.

Kler Loson, državljanica Irske, ima diplomu Univerzitetskog Koledža u Dablinu, jednogodišnju specijalizaciju iz međunarodnog prava na Univerzitetu u Melburnu, kao i diplomu magistra prava Univerziteta Kolumbija. Pre dolaska u ST, gđa Loson je radila u Sudskom odeljenju MKS, u Tužilaštvu MKSJ, kao savetnica irske vlade za ljudska prava, a takođe je bila zaposlena u jednoj vodećoj irskoj advokatskoj kancelariji.

Gđa Loson je bila angažovana na više međunarodnih krivičnih predmeta, između ostalih iz Centralnoafričke Republike, Demokratske Republike Kongo, Kenije i bivše Jugoslavije. Takođe je predvodila pregovore u oblasti ljudskih prava kao zastupnica EU i pri UN.

Alan Tiger, viši tužilac

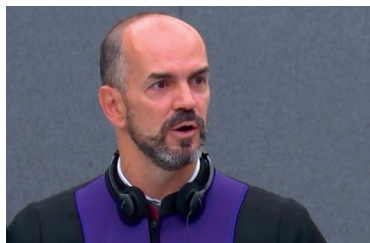
Kler Loson, viši tužilac

6 | Timovi Tužilaštva

Tim Tužilaštva u predmetu Mustafa

Tokom 2022, tim Tužilaštva u predmetu protiv Saljiha Mustafe činili su Sezari Mihalčuk, Silvija D'Askoli i Filipo de Miničis. Gospodin Mihalčuk, tužilac, državljanin je Poljske, školovan u Poljskoj i Ujedinjenom Kraljevstvu, a u njegovo radno iskustvo, između ostalog, spada i mesto načelnika Odeljenja za vladavinu prava kod Specijalnog predstavnika EU za Kosovo u periodu od 2015. do 2020. i načelnika Odeljenja za ratne zločine pri Specijalnom tužilaštvu Republike Kosovo u periodu od 2010. do 2015. Gospođa D'Askoli je tužilac iz Italije.

Doktorirala je pravo i specijalizovala se za međunarodno krivično pravo i ljudska prava. Od 2007. do 2016. radila je na krivičnom gonjenju počilaca ratnih zločina, na primer u predmetu protiv Ratka Mladića pred MKSJ. Pomoćnik tužioca g. De Miničis, državljanin Italije, sticao je radno iskustvo na MKSJ, u Kancelariji istražnih sudija u Vanrednim većima pri sudovima Kambodže i u Visokom komesarijatu Ujedinjenih nacija za ljudska prava u Južnoj Koreji.

Sezari Mihalčuk, tužilac

Silvija D'Askoli, tužilac

Filipo de Miničis, pomoćnik tužioca

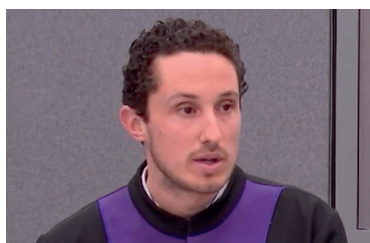
Tim Tužilaštva u predmetu Gucati i Haradinaj

Tokom 2022, tim Tužilaštva u predmetu protiv Hisnija Gucatija i Nasima Haradinaja činili su Valerija Boliči, Džejs Pač i Mat Haling. Tužilac gđa Boliči, državljanica Italije, doktorirala je međunarodno krivično pravo, a pre nego što se priključila Tužilaštvu radila je u većima MKSJ i kao tužilac Euleksa na Kosovu, a pomagala je i u zastupanju Italije pred Evropskim sudom za ljudska prava.

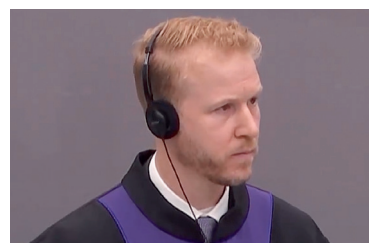
Tužilac g. Pač, državljanin Malte, školovao se na Malti i u Ujedinjenom Kraljevstvu, a radno iskustvo stekao je u tužilaštvima Specijalnog suda za Sijera Leone i MKS. Gospodin Haling je tužilac iz SAD, član Advokatske komore Kalifornije, a Tužilaštvu se pridružio 2020, dobivši posebno odsustvo s MKS, gde je zaposlen od 2011.

Valerija Boliči, tužilac

Džejs Pač, tužilac

Mat Haling, tužilac

Tim Tužilaštva u predmetu Šalja

Tim Tužilaštva u predmetu protiv Pjetera Šalje čine Filipo de Miničis, Gaja Pergolo i Eva Vajler. Pomoćnik tužioca g. De Miničis, državljanin Italije, sticao je radno iskustvo na MKSJ, u Kancelariji istražnih sudija na Vanrednim većima pri sudovima Kambodže i u Visokom komesarijatu Ujedinjenih nacija za ljudska prava u Južnoj Koreji. Pomoćnik tužioca gđa Pergolo je državljanica Italije, školovana u Italiji i Ujedinjenom Kraljevstvu, a radno iskustvo stekla je u Tužilaštvu Međunarodnog rezidualnog mehanizma za krivične sudove u Hagu, programu pomoći Ujedinjenih nacija

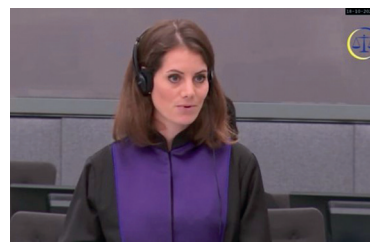
sudnjima Crvenim Kmerima u Pnom Pen u Kambodži i Specijalnom sudu za Sijera Leone. Radila je i u nevladinoj organizaciji REDRESS koja pokreće krivične postupke u ime žrtava mučenja. Pomoćnik tužioca gđa Vajler, švajcarska državljanica, radila je kao advokat u jednoj od vodećih švajcarskih advokatskih kancelarija za građansko i krivično pravo, a takođe i kao vojni istražni sudija i vojni tužilac.

Filipo de Miničis, pomoćnik tužioca

Gaja Pergolo, pomoćnik tužioca

Eva Vajler, pomoćnik tužioca

Sistematizacija

U ST rade tužioci, pravni savetnici, stručnjaci za bezbednost, istražitelji, analitičari, stručnjaci za zaštitu svedoka i osoblje za podršku. Krajem 2022. u ST je bilo zaposleno 72 lica iz 21 države članice EU i država-kontributora. Od tog broja, 43 su muškarci a 29 žene.

SPECIJALIZOVANA VEĆA I
SPECIJALIZOVANO TUŽILAŠTVO KOSOVA

**SPECIJALIZOVANA VEĆA I SPECIJALIZOVANO
TUŽILAŠTVO KOSOVA
IZVEŠTAJ ZA 2022.**

Izdaju i distribuiraju:

Specijalizovana veća Kosova

Izdato na tri jezika:

albanskom, srpskom i engleskom

Podrobnije informacije o SVK:

www.scp-ks.org

Za pitanja medija u vezi sa

Specijalizovanim većima:

mediaKSC@scp-ks.org

Za pitanja medija u vezi sa

Specijalizovanim tužilaštvom:

spokespersonSPO@scp-ks.org

Grafički dizajn:

Wim Jansen Design

www.wimjansendesign.nl

Štampa

Quantes Grafimedia

www.quant.es.nl

**Nosilac autorskih prava © 2023 Specijalizovana
veća i Specijalizovno tužilaštvo Kosova.**

Sva prava zadržana.

www.scp-ks.org